

duben 1968

- 26.4.
- ideologická komise ÚV KSS doporučila řešit zastoupení Slováků na ministerstvu zahraničních věcí a v zahraničních službách vůbec
  - na MZV zřízena rehabilitační komise pod vedením B.Bihellera
  - ministr vnitra Josef Pavel vydal rozkaz č. 19/68 o vytvoření komise pro zjišťování a posuzování nezákonných postupů příslušníků SNB a SNV
  - MV zrušilo rozhodnutí ze 16.8.1967, kterým bylo spisovateli L.Mňačkovi odňato čs. státní občanství
  - za odstoupivšího předsedu KV NF v Plzni F.Kubu zvolen ředitel Divadla J.K.Tyla v Plzni Rudolf Kubáček, člen KSČ
  - v Moravských chemických závodech v Ostravě ustaven Dělnický výbor na ochranu svobody tisku
  - ČSSR - NIGERIE: ministerstvo zahraničních věcí oznamuje, že ČSSR přestala dodávat do Nigérie vojenský materiál
  - USA: v rozhovoru s čs. velvyslancem ve Washingtonu vyjádřil prezidentův poradce Goldstein naději na prosazení doložky nejvyšších výhod ve prospěch ČSSR v závěru roku /AK K 178/
26. - 27.4.
- manifestace pražských středoškolských studentů a učňů proti válce ve Vietnamu před americkým velvyslanectvím v Praze. Šarvátka mezi českými a vietnamskými studenty ohledně stržené americké vlajky a emblému americké ambasády. Studenti se za incident zástupcům velvyslanectví omluvili

duben 1968

- 27.4.
- v Praze aktiv členů historických skupin partyzánů, účastníků protifašistického boje z Čech a Moravy; k 1000 účastníkům promluvil J.Smrkovský. V přijaté rezoluci požadavek úplné ideové a mravní rehabilitace celého odboje
  - bývalý vězeňský lékař v Ruzyni dr. Sommer spáchal v Praze sebevraždu
  - náčelník odboru vyšetřování MS VB v Praze pplk. dr.Jiří Počepický nalezen oběšený v lese u Mariánských Lázní, kde pobýval na léčení
  - činnost zahájila rehabilitační komise při SČSS pod vedením Jaroslava Seiferta
  - MAĎARSKO: maršál Jakubovskij jedná v Budapešti
  - OSN: gen.tajemník OSN U Thant přijal stálého delegáta ČSSR Milana Klusáka, který ho informoval mj. o soudobém politickém vývoji v ČSSR, zejména o některých aspektech čs. zahraniční politiky
- 28.4.
- v RUDÉM PŘÁVU otištěno prohlášení vlády o možnosti zahraniční půjčky. V prohlášení zdůrazněno, že čs. hospodářství není ve stavu, kdy by se nemohlo bez půjčky obejít
  - bratislavská SMENA uveřejňuje rozhovor s Karolem Bacílkem o politických procesech. Bacílek odmítá osobní odpovědnost a klade ji na sovětské poradce a Stalina osobně
  - RUDÉ PŘÁVO komentuje sebevraždu J.Holuba, podnikového ředitele Kdyňských strojírén

duben 1968

28.4.

- LIDOVÁ DEMOKRACIE otiskuje rozhovor s kardinálem Beranem
- PRÁCA kritizuje člena předsednictva ÚV KSČ Emila Rígu za jeho podporu A. Novotného v r. 1963 i později

29.4.

- Vlado Clementisovi a Josefu Frankovi udělen in memoriam titul hrdina ČSSR; Řád Klementa Gottwalda - za budování socialistické vlasti G. Husákoví, E. Goldstückerovi, K. Kreibichovi /in memoriam/, L. Novomeskému, J. Pavlovi a J. Smrkovskému; Řád republiky in memoriam L. Frejkovi, R. Margoliusovi, A. Simoneovi, D. Zévodskému, dále M. Švermové, L. Hofmanovi, A. Londonovi, K. Moškovičovi; Řád práce in memoriam B. Geminderovi a R. Peschlovi

- uveřejněno prohlášení vlády ke mzdové politice /RUDE PRAVO/

- novým předsedou ÚV Slovenské NF zvolen O. Klokoč

- v Bratislavě čeští a slovenští ekonomové projednávali návrh zásad federalizace ekonomiky národů ČSSR, vypracovaný pracovní skupinou při ÚV KSS. Vydáno společné prohlášení, v němž vyjádřena podpora federaci

- senát krajského soudu v Bánské Bystrici osvobozuje v revizním procesu všechny žijící i popravené členy skupiny gen. V. Žingora

- ČSSR - USA: chargé d'affaires USA E. W. Burgess předal na MZV protestní notu proti demonstraci studentů před budovou velvyslanectví ve dnech 26. a 27.4. Řekl, že demonstraci iniciovalo a organizovalo ministerstvo školství

29. - 30.4.

- v Praze za účasti 275 delegátů se ustavila Federace lokomotivních čet jako nezávislá odborová organizace s členskou základnou asi 25 000 lidí. Vznesen požadavek navrácení majetku bývalé

duben 1968

29. - 30.4.

- Federace a předání alikvótní části majetku ROH. Zvoleno vedení, v němž mj. František Crha, Július Sýkora

30.4.

- 69. schůze PÚV KSČ. Na programu otázka federativního uspořádání státu, hodnocení krajských konferencí KSČ, kádrové změny v řídicích funkcích v ČSLA, jednání hlavního velitele vojsk VS maršála Jakubovského v Praze ve dnech 24. - 25.6.68

- v souvislosti se změnami v organizaci a působnosti některých ústředních orgánů pověřil prezident ministra M. Hruškoviče řízením ministerstva techniky, V. Hůlu řízením Státního cenového úřadu, M. Štancela řízením ministerstva práce a sociálních věcí a F. Vlasáka řízením ministerstva národohospodářského plánování

- ministr národní obrany rozkazem č. 0333 rozhodl o ustavení rehabilitační komise MNO

- ministerstvo spravedlnosti sdělilo, že rehabilitační zákon bude vypracován a předložen do konce druhého čtvrtletí 1968

- konference Svazu slovenských spisovatelů v Bratislavě. J. Bžoch odstoupil z funkce tajemníka Svazu. Vl. Mináč obvinil vedoucí české spisovatele, že podporují vládnoucí postavení českého národa v republice; první republiku označil jako genocidu Slováků

- vznikl Svaz letců ČSSR sdružující současné i bývalé letce z povolání, vojenské a civilní piloty, příslušníky zahraničních leteckých jednotek z první i druhé světové války

- bylo rozhodnuto obnovit činnost Unie čs. hudebních umělců, likvidované v období padesátých let

duben - květen 1968

30.4.

- SSSR: moskevská PRAVDA přináší svůj první vlastní komentář k situaci v Československu
- JUGOSLÁVIE: prezident L.Svoboda poskytl interview bělehradskému týdeníku SVET

K V Ě T E N

1.5.

- na mějovém shromáždění v Praze promluvil A.Dubček, v Bratislavě V.Bilak
- V.Koucký byl jmenován čs. velvyslancem v SSSR
- interview s ministrem vnitra J. Pavlem v RP a PRÁCI

2.5.

- MZV demontuje zprávy, že v brzké době dojde k obnovení diplomatických vztahů mezi ČSSR a Izraelem
- pod vedením náčelníka GŠ gen. Rusova zahájila práci komise pro vypracování Akčního programu ČSLA. Od 7.5. řídí práci komise gen.mj. Voštěra
- porada komunistů - pracovníků tisku, rozhlasu a televize na ÚV KSČ
- v LITERÁRNÍCH LISTECH v rubrice "Interpelace" zveřejněna výzva Národnímu shromáždění na zrušení Lidových milic
- LITERÁRNÍ LISTY uveřejňují článek Přemysla Janýra o možném obnovení Čs. strany sociálně demokratické

květen 1968

2.5.

- LIDOVÁ DEMOKRACIE uveřejňuje programové prohlášení přípravného výboru mladých členů ČSL, v němž se požaduje revize Ústavy ČSSR v souladu s dokumenty OSN, nezávislosti stran v rámci NF, zemské uspořádání, novelizace společovacího a tiskového zákona, zavedení náboženství na základních a středních školách, nezávislost umělecké a vědecké tvorby na státě, odbornost jako hlavní kritérium při obsazování vedoucích funkcí v závodech a organizacích, umožnění osobního živnostenského podnikání a samostatného hospodaření rolníků, návrat žen z pracovního procesu do domácností, nezávislou zahraniční politiku ČSSR
- nový dětský týdeník SEDMIČKA nahrazuje PIONÝRSKÉ NOVINY
- VATIKÁN: pražský biskup Fr.Tomášek a trnavský biskup A.Lasik v Římě přijati papežem Pavlem VI.

2. - 3.5.

- delegace ÚV KSČ vedená taj. J.Špačkem na konferenci o Karlu Marxovi v Berlíně

3.5.

- ministr národní obrany M.Dzúr potvrdil, že při návštěvě maršála I.I.Jakubovského v ČSSR se jednalo též o společném cvičení jednotek státu Varšavské smlouvy na území ČSSR. Půjde o štábní cvičení a jeho rozsah bude ještě upřesněn
- manifestační volné tribuny na Staroměstském náměstí se zúčastnilo asi 4000 Pražanů. Vysloven požadavek vzniku opoziční strany, vyjádřena podpora polským studentům. Neformálně vyhlášen Klub demokratické mládeže
- PÚV KSS projednalo návrh akčního programu KSS, schválilo návrh na vrácení členství E.Frišovi a ing. P.Lechnerovi. Hlavní

květen 1968

3.5.

redaktorkou PRAVDY schválena M.Sedláková namísto O.Klokoče.
Schválena změna názvu týdeníku KSS PREDVOJ na NOVÉ SLOVO

- výbor ZO KSČ redakce a vedení RUDÉHO PRÁVA jednali s A.Dubčekem a Č.Císařem
- MV schvaluje stanovy Společnosti pro lidská práva
- vydáno prohlášení čs. kontrarozvědky k používání technických prostředků a metod v její činnosti: tyto prostředky jsou určeny proti nepřátelským špionážním službám a proto musí být utajovány, což není v rozporu s Ústavou. Došlo-li v minulosti někdy k jejich zneužití proti čs. občanům, bylo to způsobeno tím, že použití zpravodajské techniky nebylo upraveno zvláštním zákonem
- Ivan Sviták přednáší studentům filosofické fakulty UK v Praze na téma "Genius /Marx/ a aparát"
- podle orientačního průzkumu veřejného mínění pokládaly dvě třetiny ze 1475 dotázaných občanů současný obrodný proces v ČSSR za trvalou změnu, asi pětina nevěděla, zda jde o trvalé nebo dočasné změny, sedmina jej pokládá za přechodný. 75% Čechů a 77% Slováků očekává, že současné dění přispěje k posílení socialismu, obavy o jeho oslabení vyslovilo 7% v Čechách a 5% na Slovensku. Posílení demokracie vidí 88%, oslabení 1%, "nevím" odpovědělo 11%
- ČSSR - NDR: předseda vlády O.Černík navštívil předsedu rady ministrů NDR Willy Stöpha, který je v Karlových Varech na léčení
- NDR: Čs. rozhlas /Radio Prague/ oznámil, že východoněmecké orgány začaly rušit jeho vysílání v německém jazyce

květen 1968

3.5.

- JUGOSLÁVIE - MAĎARSKO: čs. velvyslanec v Jugoslávii informuje o obsahu jednání mezi Maďarskem a Jugoslávii v Budapešti: úvaha o vytvoření užší hospodářské spolupráce Maďarska, Jugoslávie a Československa /AK K 184/

- USA: na briefingu amerických novinářů na State Departmentu vystoupil státní podtajemník Bohlen s požadavkem, aby byla snížena publicita ČSSR v americkém tisku. Odůvodnil to údajným zájmem USA vyhnout se obvinění z ovlivňování vývoje v ČSSR a nezhoršovat své vztahy se SSSR /AK K 182/

3. - 4.5.

- krajská konference KSČ v Českých Budějovicích. Novým vedoucím tajemníkem Jihočeského KV KSČ zvolen Jan Duba

- ve Znojmě fórum vojenské mládeže svolané Ústřední radou vojenské mládeže

- ČSSR - POLSKO: vedení KV KSČ v Ostravě v čele s O.Voleníkem jedná se zástupci PSDS. 4.5. se k jednání připojuje D.Kolder / AK Z/P 1/

- v Praze zasedání Ligy pro evropskou hospodářskou spolupráci uspořádané společně s čs. Ústavem pro mezinárodní politiku a ekonomii

4.5.

- slavnostní večer k 150. výročí narození Karla Marxe v Bratislavě

- národní pouť ke Štefánikově mohyle na Bradle

- prohlášení P.Kohouta, A.Lustiga a J.Procházky k situaci v Polsku v PRÁCI

květen 1968

4.5.

- L.Mňačko se nechce vrátit do ČSSR, dokud nebudou obnoveny diplomatické styky s Izraelem, uvádí čs. rozhlas
- POLSKO: v listech ZYCIE WARSZAWY, SZTANDAR MŁODYCH a ŻOŁNIERZ WOLNOSCI vychází články Włodzimierze Zraleka o "antisocialistických, neutralistických a antisovětských tendencích" v Československu

4. - 5.5.

- ČSSR - SSSR: v Moskvě jednání nejvyšších stranických a vládních představitelů ČSSR /A.Dubček, J.Smrkovský, O.Černík, V.Bílak/ a SSSR /L.I.Brežněv, M.V.Podgornyj, A.Kosygin, K.P.Katušev, K.V.Rusakov/. Čs. představitelé upozornění, že "v případě dalšího zhoršení situace za určitých podmínek SSSR nezůstane lhostejný a v zájmu zachování socialismu v Československu je připraven učinit i ty nejdalekosáhlejší kroky /AK Z/M5, Z/P2/

5.5.

- sekretariát ÚRO požádal vládu o navrácení tiskárenských závodů Ústřední radě odborů, aby mohly být zabezpečeny tiskové a vydavatelské potřeby ROH
- v Ostravě ustavující konference K 231. Účast asi 600 osob
- v Praze jednali bývalí vedoucí funkcionéři SOKCLA o možnostech obnovy organizace
- HOST DO DOMU otiskuje diskusi J.Procházky, M.Hübla a V.Blažka o roce 1945 - osvobození, odsun Němců, vize budoucnosti. Deník PRÁCE uveřejňuje článek Lubomíra Sochora "Marx a současnost"
- USA: konference American Assembly o politice USA kvýchodní Evropě. Závěry: 1/ USA respektují bezpečnostní a politické záj-

květen 1968

5.5.

my SSSR ve východní Evropě a svou politiku vůči východní Evropě podřídí zájmu vztahu USA - SSSR. 2/ USA nemají zájem podporovat v regionu takový nacionalismus, který by ohrožoval stabilitu oblastí a nutil SSSR k zásahu. 3/ USA sympatizují se současným vývojem ve východní Evropě, zejména v ČSSR, ale jejich cíl se omezuje na to, aby země zde získaly větší volnost pro vlastní politiku, aniž by se vzdalovaly od SSSR. 4/ Uvážlivá politika USA má činit praktické kroky až po záruce, že je bude SSSR tolerovat. 5/ USA by měly liberalizovat obchod a poskytnout doložku nejvyšších výhod těmto zemím. 6/ Podpora současné politiky NSR. 7/ Situace v ČSSR sledována se sympatiemi, jde však patrně o provizorní stav /AK K 204/

5. - 7.5.

- ČSSR - ITÁLIE: L.Longo, první tajemník Italské komunistické strany na návštěvě v Praze. Setkání s vedoucími představiteli KSČ. 7.5. se Longo setkal s náměstkem předsedy vlády G.Husákem. Na zvěřejšené tiskové konferenci vyjádřil podporu italských komunistů boji KSČ za posílení socialismu v ČSSR

6.5.

- slavnostní večer k 150. výročí narození Karla Marxe v Praze. Hlavní projev tajemník ÚV KSČ Č.Císař
- komise ÚV KSČ pro přípravu federalizace doporučuje vytvoření ústřední komise při vládě republiky, dále vytvoření českého výboru pro přípravu federalizace, vypracování návrhu ústavního zákona o federalizaci do 20.6.1968 a schválení a vyhlášení zákona k 50. výročí vzniku ČSR
- v Praze zahájena první ze série porad svolávaných PUV KSČ. Svolání tajemníci krajských, městských a okresních výborů strany odpovědní za ideologický úsek a vedoucí ideolog. oddělení

květen 1968

6.5.

- celostátní aktiv pracovníků ministerstva vnitra. Ministr J.Pavel informuje o nové koncepci bezpečnostního aparátu. Jednání se zúčastnil předseda NS J.Smrkovský a novináři
- další náměstci ministra národní obrany jmenování prezidentem: generálmajor ing.Ján Lux, generálmajor Oldřich Štengl a generálporučík PhDr Jaromír Machač
- v Praze ustaven "Koordinační výbor tvůrčích svazů"
- jednání mimořádného sjezdu čs. sociologů v Praze
- prezident republiky L.Svoboda přijal delegaci čs. mládeže
- tisková konference s ministrem zahraničního obchodu ing.V.Va-
lešem v Erně o nové koncepci čs. zahraničního obchodu
- hlavní výbor Čs. společnosti ekonomické vyslovil souhlas se
žádostí O.Šika o uvolnění z funkce předsedy a zvolil novým
předsedou doc. ing. K.Koubu
- organizace KAN je založena v Ústí nad Labem
- diskusní večer Tribuny aktualit vědy, techniky a umění v Praze .
Přední historikové odpovídali na dotazy o smyslu prvního čs.
odboje, úloze legií, významu 28.října, roli Masaryka, Beneše,
Štefánika, Kominterny a pod.
- SSSR - MAĎARSKO: A.Kosygin žádá telefonicky J.Kádára, aby 8.5.
přijel tajně do Moskvy /AK Z/M 5/
- FRANCIE: list LE MONDE komentuje postoje sovětského vedení
k vývoji v Československu, vyjádřené na posledním zasedá-
ní ÚV KSSS, které se podle listu mělo konat 23. 4. 1968 /7/.
Brežněv prý upozorňuje na "nebezpečný československý
vývoj" a Dubčeka pokládá za "vézně reakčních

květen 1968

6.5.

- a antikomunistických sil". Generál Jepišev údajně prohlašuje,
že se "nedá vyloučit, že skupina věrných čs. komunistů požádá
o pomoc SSSR a ostatní soc. země k zachování socialismu v jejich
zemí. V tom případě by sovětská armáda byla připravena splnit
svůj úkol "
- POLSKO - ČSSR: polský velvyslanec v Praze předal J.Lenártovi
a O.Černíkovi oficiální protest ÚV PSDS a polské vlády proti
"antipolské kampani v části čs. tisku, v některých programech
čs. rozhlasu a televize a na veřejných shromážděních" /AK K 1161/
- SSSR - POLSKO: sovětský velvyslanec ve Varšavě A.B.Aristov
navštívil W.Gomulku s následujícím sdělením: "V souvislosti
s existující situací ÚV KSSS a sovětské vláda pokládají za
nevyhnutelné uskutečnit cvičení jedné sovětské motostřelecké
divize na teritoriu PLR poblíž polsko - československé hra-
nice... Transport se uskuteční ve dnech 7. a 8. května..."
/AK L 1353/
- 6. - 8.5.
- ČSSR - SSSR: ministr zahraničí dr. Jiří Hájek jedná v Moskvě
s A.Gromykem
- v Bratislavě za účasti 300 čs. ekonomů symposium o economic-
kých problémech rozvoje Slovenska ve federativním uspořádání
- 7.5.
- v RUDÉM PŘÁVU rozhovor A.Dubčeka o jednáních v Moskvě
- v Čs. rozhlase hovoří J.Hochman o potlačování informací
o mimořádném sjezdu strany. Podle informací ÚV se prý již
více než 30% členů KSČ vyslovilo pro jeho svolení a tento
počet je podle stanov KSČ postačující. Hochman činí odpovědným
za nerepublikační této zprávy ved. red. RP O. Švestku

květen 1968

- 7.5.
- ministr vnitra Josef Pavel oznámil^v Čs. rozhlasu, že bylo zastaveno rušení západních stanic
  - Martin Dzúr povýšen do hodnosti generálplukovníka
  - na základě rozkazu MNO č. 05/68 byl kádrový úsek Hlavní politické správy ČSLA vyčleněn z podřízenosti náčelníka HPS a ustaven jako kádrová správa MNO. Jejím náčelníkem jmenován 17.5. plk. GŠ Miroslav Stejskal
  - Čs. svaz žen navrhl obnovit tradici Svátku matek na druhou květnovou neděli každého roku
  - delegaci ÚV ČSTV vedenou dr.E.Bosákem přijal prezident republiky L.Svoboda
  - studentské demonstrace v Plzni
  - O.Šik hovořil o hospodářských problémech ČSSR na schůzi ředitelů, ekonomů a vedoucích pracovníků v Erně
  - Čs. rozhlas informuje o letácích, které se objevily v Praze a v nichž jsou za nepřátele socialismu označováni Goldstücker, Šik, Kriegel a Císař
  - STUDENT /č.11/ přináší pod názvem "Patnáct let v klci" záznam telefonického rozhovoru redakce s kardinálem Josefem Beranem
  - SSSR: TASS dementovala zprávy západního a některého čs. tisku, že smrt Jana Masaryka v roce 1948 měla souvislost s jednáním "poradců ze sovětských orgánů bezpečnosti" a označila je od začátku do konce za lživé a provokativní
  - SSSR - ČSSR: na recepci v Moskvě /přítomen J.Hájek, Z.Fierlinger, velvyslanec Koucký/ v rozhovoru se Želepinem opět zaznělo silné znepokojení nad čs. vývojem, vysloveny obavy, zda do

květen 1968

- 7.5.
- ČSSR nejsou západními turisty pašovány zbraně pro reakci; v prvomájových manifestacích postrádány transparenty pro SSSR, pobouřily vlajky USA. Grečko znepokojen stavem armády /AK K 189/
7. - 8.5.
- 70. zasedání PÚV spolu se sekretariátem ÚV KSČ. Zhodnocení krajských konferencí, současná politická situace, program plenárního zasedání ÚV KSČ, svolaného na konec května. PÚV schválilo ustavení oddělení společenských organizací ÚV KSČ a vytvoření útvaru svodné informace, plánu a řízení /vedoucím Jan Kašpar/. Schválen Karel Kostroun do funkce vedoucího nově ustaveného odd. kultury ÚV KSČ
- 8.5.
- SSSR: v Moskvě se setkali vedoucí straničtí a státní představitelé Bulharska, Maďarska, NDR, Polska a SSSR. Tématem jednání situace v Československu. Ostře kritické hodnocení čs. vývoje zejména ze strany L.Brežněva a W.Ulbrichta. Brežněv nastiňuje novou taktiku vůči dubčekovskému vedení: "Mezi vedoucími, kteří jsou u moci, je třeba vyhledat takové síly, které jsou schopny bojovat proti kontrarevoluci. Jestliže se mezi nimi nevyskytují, pak...musíme vyhledat ty, kteří jsou toho schopni" /AK Z/M5, Z/P 2/
  - prezident republiky L.Svoboda udělil amnestii
  - prohlášení skupiny členů ústředního výkonného výboru, poslanců a dalších vedoucích pracovníků bývalé Čs. strany sociálně demokratické /mj.J.Dolanský, E.Erban, Z.Fierlinger, L.Jankovcová/ " Za jednotu pokrokových sil a proti obnovení soc. demokratické strany"
  - rozkazem čj. 40/01 - 68 PT - ZD zakázal ministr vnitra J.Pavel používání operativní techniky vůči čs. občanům

květen 1968

8.5.

- Rada židovských náboženských obcí požádala vládu ČSSR, aby odsoudila projevy antisemitismu a v tomto smyslu provedla rehabilitaci do všech důsledků
- na základě podané stížnosti pro porušení zákona přerušil hlavní vojenský prokurátor pplk. dr.M.Richter bývalému ministru vnitra R.Barákoví a V.Jenyšovi výkon trestu
- SVOBODNÉ SLOVO uveřejňuje článek "Co s naší emigrací?" /autor dr. R.Vahala/, stavící se za rehabilitaci pounorové emigrace
- SSSR: útoky a obvinění z antisovětskosti a revizionismu spisovatele Jana Procházky v časopise LITERATURNAJA GAZETA

8. - 14.5.

- ČSSR - SSSR: delegace sovětské armády /v ní mj. maršálové Koněv, Moskalenko, gen. Leljušenko/ na návštěvě v Československu. 11.5. navštívila útvar Pohraniční stráž v Plané u Mariánských Lázní, 13.5. Ostravu /Moskalenkova skupina/, Plzeň /Koněvova skupina/ a tankový útvar v jižních Čechách /Leljušenkova skupina/. 13.5. maršál Koněv ve veřejném vystoupení popřel zprávy západních listů, podle nichž měl gen. Jepišev prohlásit, že sovětská armáda je připravena zasáhnout v Československu ve prospěch konzervativní části vedení KSČ

9.5.

- manifestace čs.-sovět.přátelství v PKOJF v Praze. Projevy prezident republiky L.Svoboda a maršál SSSR I.S.Koněv
- NDR: list NEUES DEUTSCHLAND přetiskuje obsáhlý výtah z článku LITERATURNAJA GAZETA, útočícího na spisovatele Jana Procházku

květen 1968

9.5.

- NDR: list BERLINER ZEITUNG přinesl zprávu, že do Prahy přibyl blíže neurčené americké vojenské jednotky s tanky a že se očekávají i jednotky a tanky Bundeswehru
- POLSKO: TRYBUNA LUDU přináší článek, podle něhož "centra imperialistické subverze" společně s domácími revizionisty usilují v Československu o "podkopání vedoucí úlohy strany dělnické třídy, likvidaci lidové moci a znepřátelení Československa s bratrskými socialistickými zeměmi"
- SSSR - JUGOSLÁVIE: čs. velvyslanec v Jugoslávii informuje o jednání J.B.Tita s L.I.Brežněvem: značná část rozhovorů věnována situaci v KSČ a ČSSR. KSSS znepokojena čs. vývojem, reálné nebezpečí restaurace buržoazního státu /AK K 194/

9. - 10.5.

- na ÚV KSČ porada radikálních reformních komunistů - intelektuálů a politiků o situaci po návratu čs. delegace z Moskvy a po usnesení vedení o "nové taktice". V přijatém dokumentu "Nutnost nové iniciativy" odmítli hodnocení situace vedením strany, že hlavní nebezpečí je "pravé"; hlavním nebezpečím jsou staré i nové konzervativní síly v ÚV, v nižších stranických orgánech a ve státním aparátu. Požadavek svolat mimořádný 14. sjezd

10.5.

- na Řípu se konala velká národní manifestace ke stému výročí řípského tábora lidu. Účast asi 100 000 lidí. Projevy L.Svoboda, A.Dubček, O.Černík, J.Smrkovský a F.Kriegel
- Česká katolická Charita zvolila svým novým předsedou biskupa ThDr Kajetána Matouška a ústředním ředitelem ThDr K.Šebora

květen 1968

- 10.5.
- v Bratislavě ustavující sjezd Zvazu estrádných umelcov. Před-
sedkyní zvolena Melánie Oláryová
  - ČTK dementovala zprávu listu BERLINER ZEITUNG o přítomnosti
americké vojenské jednotky v Praze prohlášením ředitele Čs.
státního filmu A.Poledňáka. Jde o natáčení amerického filmu
"Most u Remagenu", pro který bylo použito přemalovaných čs.
tanků a převlečených čs. vojáků. Jediní Američané, kteří
v Praze při této příležitosti vystupovali, bylo 15 amerických
herců
  - SSSR - ČSSR: předseda rady ministrů SSSR A.Kosygin v dopise
O.Černíkovi poukazuje na "zcela nenormální a nebezpečnou si-
tuaci", která vznikla na hranicích ČSSR s NSR a Rakouskem
v důsledku shovívavosti čs. orgánů vůči západním turistům,
z nichž je řada agentů a diverzantů. Žádá sdělení, jaká opa-
tření čs. vláda hodlá učinit k zajištění nezbytného přísného
režimu na hranicích, odpovídajícího požadavku bezpečnosti
státu - člena VS. O.Černík v následujících dnech /22.a 28.5./
žádá MNO o podklady na téma problémy turistického ruchu s ka-
pitalistickými zeměmi a jeho vliv na branné zújmy ČSSR a
opatření k zabezpečení obranyschopnosti komplexním řešením
  - NDR - ČSSR: velvyslanec NDR Peter Florin předává ministru za-
hraničí J.Hájkovi protestní notu NDR proti článku v RUDÉM
PRÁVU z 3.5., který prý nepodloženě zkresluje opatření podnik-
nutá orgány NDR "proti zneužívání přístupových cest do západ-
ního Berlína neonacisty a revanšisty"
  - POLSKO: informace čs. ZÚ ve Varšavě: na polském MNO a MV se
denně konají desetiminutovky o situaci v ČSSR /AK K 196/

květen 1968

- 10.5.
- USA: na americkém velvyslanectví v Moskvě porada amerických
diplomatů a novinářů, na které se diskutovalo o "tažení pro-
ti Československu"
  - některé západní deníky přinášejí zprávy o pohybech sovětských
a polských tankových vojsk k čs. hranicím
  - NATO: gen. tajemník NATO Menlo Brosio na zasedání ministrů
obrany NATO v Bruselu prohlásil v souvislosti s vývojem si-
tuace v Československu, že NATO nepovažuje přímou intervenci
sovětské armády do ČSSR za pravděpodobnou. Možnost amerického
zásahu do evropských záležitostí je minimální vzhledem ke
stále rostoucí angažovanosti USA ve vietnamské válce
10. - 23.5.
- POLSKO: v jižním Polsku vojenské cvičení, jehož se zúčastnila
jedna sovětská a jedna polská tanková armáda o síle více jak
80 000 osob a 2 800 tanků
- 11.5.
- J.Smrkovský promluvil na mírové slavnosti v Plzni
  - SSSR: úvodník sov. listu PRAVDA uvedl, že moskevská schůzka
představitelů pěti KS - Bulharska, Polska, Maďarska, NDR a
SSSR z 8.5. navazovala na řadu předcházejících jednání. Dále
se uvádí, že jak schůzka SSSR - ČSSR 4.5., tak jednání pěti
měly konzultativní charakter, šlo o výměnu názorů na širší
otázky mezinárodního komunistického hnutí a na situaci
v jednotlivých socialistických zemích
  - NDR: NEUES DEUTSCHLAND publikuje ostře kritický článek o vy-
stoupení čs. profesorů A.Šnejdárka a J.Filipce v západoněmec-
ké televizi

květen 1968

11.5.

- POLSKO: Josef Barecki, zástupce šéfredaktora TRYBUNY LUDU, hovořil v polské televizi o "některých projevech antisocialistické aktivity" v Československu: jsou požadavky na vytvoření opoziční strany "buržoazního typu", vznikají "pololegální antisocialistické skupiny" a útočí se na vedoucí úlohu komunistické strany

- USA: informace čs. ZÚ ve Washingtonu: vzhledem k celkovému vývoji v ČSSR se velvyslanec Beam urychleně vrací do ČSSR. Atmosféra poznamenána zprávou o údajných přesunech sovětských vojsk proti ČSSR. Pracovníci Státního Departmentu se vyslovují za "umírněný" vývoj v Československu, se zřetelnou snahou neriskovat hlubší konflikty se Sovětským svazem /AK K 197/

12.5.

- oznámena přípravná jednání k založení samostatné odborové organizace pracovníků tisku a vydavatelství

- SSSR: z Moskvy telefonoval zpravodaj RUDÉHO PRÁVA ke schůzce představitelů pěti KS 8.5.: L. Brežněv informoval o jednání s delegací KSČ a J. Kádár referoval o průběhu příprav plánované světové porady komunistických stran. V obou případech šlo o výměnu názorů a nebyla učiněna žádná ujednání

- NDR: list NEUES DEUTSCHLAND přináší článek Helmuta Baierla, který "se znepokojením" hodnotí činnost čs. spisovatelů - P. Kohouta, A. Klimenta, I. Svitáka, V. Párala, J. Procházky a redakce LITERÁRNÍCH LISTŮ. Tito lidé vyzývají k nezávislosti na Moskvě a popírají výsledky dosažené předchozím režimem. Baierl se "obává, že velké socialistické vymoženosti mohou přijít v Československu vniveč"

- USA: informace čs. ZÚ ve Washingtonu: USA nepochybují o véro-

květen 1968

12.5.

hodnosti zpráv o přesunech vojsk VS podél čs. hranic, ale mají za to, že nejde o přípravu vojenské intervence. Jde o politickou demonstraci připravenosti zasáhnout, jestliže čs. vnitropolitický vývoj překročí meze tolerované VS /AK K 205/

12. - 13.5.

- celostátní porada vedoucích tajemníků OV, MV a KV KSČ v Praze. Úvodní slovo A. Dubček. Program: příprava na plenární zasedání ÚV KSČ koncem května. B. Šimon, tajemník MV KSČ v Praze o vytvoření české KS

12. - 19.5.

- ČSSR - Finsko: na pozvání NS byla v Československu šestičlenná delegace finského parlamentu

13.5.

- porada pražských komunistických novinářů na ÚV KSČ. Podíl tisku, rozhlasu a televize na rozvoji obrodného procesu zhodnotil Č. Císař

- v Praze vznikl Svaz pražských středoškoláků

- KAN vydává programové prohlášení. Tři hlavní úkoly: 1/ diskusní večery s význačnými osobami veřejného života, 2/ KAN se plně staví za deklaraci lidských práv OSN a chce v souladu s ní usilovat o ústavní demokracii a působit v tomto smyslu na veřejné mínění a státní orgány, 3/ klub chce umožnit svým členům, aby se aktivně podíleli na volbách do NV a NS

- A. Šnejderek odmítá prostřednictvím ČTK obvinění vznesená proti němu a J. Filipcovi v listě NEUES DEUTSCHLAND z 11.5.

- článek šéfredaktora RP O. Švestky o politické situaci v redakci RUDÉHO PRÁVA

květen 1968

- 13.5.
- ČSSR - RVHP: náměstek předsedy vlády F.Hamouz odcestoval do Moskvy na jednání RVHP
  - zahájeno plenární zasedání pugwashské vědecké konference v Mariánských Lázních
  - NDR: informace čs. ZÚ v Berlíně: na poradě představitelů pěti evropských socialistických zemí v Moskvě provedeno zhodnocení připravenosti branných sil VS; konstatováno, že vzhledem k vnitropolitickému vývoji v ČSSR je vážně oslabeno jižní křídlo uskupení vojsk. Cílem porady varovat Československo, aby ostatní účastníci VS nemuseli zasáhnout /AK K 209/

13. - 15.5.

- ČSSR - JUGOSLÁVIE: Marko Nikezić, státní tajemník zahr. věcí SFRJ přicestoval do Prahy na pozvání min. zahr. věcí J.Hájka. Jednal rovněž s A.Dubčekem a O.Černíkem. Vyslovil plné pochopení a podporu SFRJ čs. obrodnému procesu a naději na vzestup vzájemných styků /AK K 116E/

14.5.

- 71. schůze PÚV KSČ
- zasedání ÚKRRK ÚV KSS
- tisková konference předsedy vlády O.Černíka a místopředsedů G.Husáka a O.Šika
- v Muránské dolině se konala manifestace LM na podporu strany a jejího vedení v čele s A.Dubčekem

PÚV KSS jmenovalo šéfredaktorem Maďarského stranického deníku ÚJSZÓ J.Lörincze

květen 1968

- 14.5.
- ÚV Svazu slovenských novinářů vyslovil protest proti navrhovanému znění paragrafu 17 tiskového zákona, který umožňuje pokračování preventivní cenzury
  - v Ostravě zakládající schůze místní organizace KAN. Projev I.Sviták /text projevu uveřejňuje STUDENT č. 25/
  - byla ustavena organizace katolického duchovenstva "Dílo koncilové obnovy". Tím skončila činnost dosavadního Mírového hnutí katolického duchovenstva. Předsedou nové organizace byl zvolen pražský apoštolský administrátor biskup Dr. F. Tomášek
  - vědecká rada University Palackého v Olomouci a její rektor RNDr. Josef Metelka žádají zrušit krajské zřízení, které se neosvědčilo a doporučují učinit tak současně s novými volbami do národních výborů ještě v roce 1968
  - vyšším vojenským soudem v Praze zrušen v celém rozsahu rozsudek proti Karlu Janouškovi, bývalému veliteli čs. letectva za druhé světové války v Anglii
  - SSSR: v moskevské PRAVDĚ odsoudil maršál Jakubovskij zprávy západního tisku, vydávající polsko-sovětské vojenské cvičení v jižním Polsku za "tažení proti Československu"
  - SSSR: časopis SOVĚTSKAJA ROSSIJA uveřejňuje článek o "proti-sovětské činnosti" T.G.Masaryka
- 15.5.
- A.Dubček se obrací písemně na sovětského velvyslance Červoněnka

květen 1968

15.5.

se žádostí, aby informoval L. Brežněva o znepokojení a negativním ohlasu v Československu na neúčast čs. představitelů na schůzce "pětí" v Moskvě dne 8.5.t.r.

- vláda se usnesla zřídit 75 členný výbor pro přípravu nového státoprávního uspořádání republiky pod vedením O. Černíka. Ustavila rovněž komisi pro řešení odborných otázek, vedenou místopředsedou vlády G. Husákem. Posoudila zásady pro zkracování pracovní doby v souvislosti se zavedením pětidenního pracovního týdne. K živelnému vzniku nových spolků, klubů a organizací byla zdůrazněna nutnost dodržování zákonných ustanovení a urychlení přípravy návrhu zákona spolčovacího a shromažďovacího podle programového prohlášení vlády z 24.4.68
- předseda ES J. Smrkovský informoval ^{zahraniční} výbor NS o jednání čs. představitelů v Moskvě. Výbor jednal rovněž o nové úpravě vydávání cestovních dokladů, o uskutečňování ústavního práva občanů na svobodný pohyb aj.
- beseda řídících pracovníků s tajemníkem ÚV KSČ Č. Císařem o otázkách zlepšení politickoorganizační práce
- PÚV KSČ uložilo šéfredaktorovi RUDÉHO PRÁVA O. Švestkovi předložit návrhy, jak ústřední stranický tisk zabezpečí pohotovější reakci na denní události a jak bude vystupovat proti pokusům opozičních protisocialistických sil
- 38. schůzce sekretariátu ÚV KSČ projednala postup zpracování připomínek a návrhů vyplývajících z projednávání Akčního programu a dále urychlení průběhu stranické rehabilitace
- se souhlasem sekretariátu ÚV KSČ uzavřena expozice Muzea Kl. Gottwalda v Praze /"jinak to budeme muset učinit pod palbou kritiky"/ a revokována usnesení o vybudování Muzea čs. revolučního dělnického hnutí

květen 1968

15.5.

- oficiální návštěva prezidenta L. Svobody na pražské Staroměstské radnici. Jmenován čestným občanem hlavního města
- deník PRÁCE komentuje článek otištěný v časopise SOVĚTSKAJA ROSSIJA o protisovětské činnosti TGM
- v Praze se ustavila Čs. - francouzská společnost. Jejím předsedou Adolf Hoffmeister
- FRANCIE: generál Ch. de Gaulle při návštěvě v Bukurešti prohlásil čs. dopisovatelům, že by rád v blízké době navštívil Československo a osobně se seznámil s L. Svobodou a A. Dubčekem, kteří jsou ve Francii velmi populární
- NDR: zasedání PB ÚV SED. Podle informace čs. ZÚ v Berlíně projednána současná politická situace v ČSSR: probíhá zde boj mezi silami kapitalismu a socialismu. V případě, že se poměr sil změní v neprospěch socialismu, bude NDR považovat za svou povinnost, aby v ČSSR zasáhla, protože půjde o obranu socialismu /AK K 225/

15. - 18.5.

- ČSSR - SSSR: delegace ÚRO v čele s K. Poláčkem na oficiální návštěvě v SSSR

16.5.

- na slavnostním shromáždění v Národním divadle ke 100. výročí položení základního kamene ND promluvil A. Dubček
- zahraniční výbor NS jednal o čs. účasti na Mezinárodním roku lidských práv a o přistoupení ČSSR k Paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech a k Paktu o občanských a politických právech
- shromáždění HPS ČSLA. O hlavních úkolech a současné politické situaci hovoří náčelník E. Pepich

květen 1968

- 16.5.
- Čs. rozhlas informuje o výskytu letáku, štvoucích proti demokratizačnímu procesu v zemi
  - přípravný výbor KAN žádá o registraci na ministerstvu vnitra
  - generál K.Kutlvašr a někteří z jeho spolubojovníků /odsouzení 1949/ rehabilitováni
  - zveřejněn /LITERÁRNÍ LISTY/ "Protestní rozklad Československé akademii věd, ministerstvu školství, ústřednímu výboru KSČ oddělení pro vědu v Praze", žádající nápravu poměrů na půdě ČSAV. Mezi signatáři mj. Václav Černý, Václav Příhoda, Josef Král, Jan Patočka
  - SSSR: vedoucí IV. evropského odboru MZV SSSR Gromov v rozhovoru s pracovníky čs. velvyslanectví v Moskvě vyslovil znepokojení nad některými jevy v ČSSR /interview J.Pelikána agentuře UPI 17.4. o ochotě navázat diplomatické styky s NSR, obnovení činnosti Junéka a Sokola, aktivizace katolického duchovenstva/. Gromov se obává o osud socialismu v ČSSR, neboť ke zdravému proudu se přidaly nekalé živly. Zdá se mu, že strana je paralyzována, krajské a okresní výbory KSČ prakticky nepru-
cují
  - USA: republikánský kongresman Paul Findley navrhl Kongresu dodatek k zákonu o zahraniční pomoci, který by zmocňoval prezidenta udělit doložku nejvyšších výhod Československu a popřípadě i Rumunsku. Demokratický senátor F.Mondale předložil v senátě návrh zákona "Czechoslovakian Trade Act 1968". Tento zákon by zmocňoval prezidenta ke sjednání obchodní dohody s ČSSR, která by zahrnovala doložku nejvyšších výhod, vrácení čs. měnového zlata, uspokojení amerických nároků za znárodnění a jiné otázky

květen 1968

16. - 17.5.
- 7.zasedání ÚKRS KSČ. Projednalo návrh na změny ve stranickém kontrolním a revizním systému a doporučilo ÚV KSČ rehabilitaci skupiny K.Lukeše, M.Ch.Kreibichové, R.Wienera, B.Piňhy, K.Tomáška, E.Friše, J.Holého a J.Kijonky, V.Vlka, tzv. velké trockistické rady a dalších
  - 17.5.
  - M.Laipert odvolán z funkce vedoucího ústřední správy spojů, na jeho místo jmenován Karel Hoffmann
  - Státní statistická rada se vyslovila, že demokratizační proces není možný bez otevřené informovanosti veřejnosti, společenských a hospodářských orgánů. Novináři budou mít přístup k daleko rozsáhlejšímu množství statistických údajů
  - MKO sdělilo, že v resortu požádalo 2500 důstojníků a bývalých důstojníků o rehabilitaci
  - komise ÚV KSČ pro dokončení stranické rehabilitace vydala komuniké o své činnosti
  - ustavující schůze branného a bezpečnostního výboru NS. Místopředsedou zvolen ing. Anton Perkovič
  - z ČSSR vyhoštěn korespondent listu NEW YORK TIMES pro "hrubé znesení informace poskytnuté mu politickým činitelem /Mlynář/ a pomlouvání čs.-sovětských vztahů" /AK K 1169/
  - na aktivu bratislavských učitelů prohlásil ministr školství V.Kadlec, že ve školství se už intenzivně pracuje na otázkách federalizace, která se začne aplikovat dříve než na jiných místech
  - mladí členové Čs strany lidové ustavili Klub mladé generace ČSL,

květen 1968

17.5.

jehož cílem je sdružovat pražskou mládež, vyznávající křesťanské ideály. Předsedou klubu J.Smrčina

- v Praze ustavující shromáždění Společnosti pro lidská práva. Předsedou prof. Milan Machovec, gen.tajemník dr. Emil Ludvík
- ČINA-ČSSR : chargé d'affaires ČLR protestoval na MZV proti útokům na Mao Ce-tunga, jichž se měl dopustit Č.Císař ve svém projevu k 150. výročí narození K.Marxe dne 6,5.
- ITÁLIE: týdeník RINASCITA přináší článek předsedy Italské KS Luigiho Longa s pozitivním hodnocením vývoje v Československu
- NDR: první tajemník čs. velvyslanectví Roman Smolík protestoval u tisk. mluvčího MZV NDR Petera Lorfa proti nepravdivé zprávě o přítomnosti amerických a západoněmeckých jednotek v ČSSR, kterou 9.5. uveřejnil list BERLINER ZEITUNG a nadto 15.5. zlovolně překroutil dementi ČTK v této věci. Žádal, aby uvedená informace, jež byla masovými informačními prostředky rozšířena po celé NDR, byla uvedena na pravou míru

17. - 22.5.

- ČSSR-SSSR: v ČSSR byla delegace sovětské armády v čele s ministrem obrany maršálem A.A.Grečkem. Členy delegace byli náčelník HPS SA gen. A.Jepišev, maršál P.Koševoj, gen.-plk. N.Ogarkov a gen.-plk.V.Bisjarin. Delegaci přijal L.Svoboda, A.Dubček, O.Černík
- SSSR-ČSSR: na "krátkodobé dovolené a léčení " byl v ČSSR předseda rady ministrů A.N.Kosygin. V Praze a Karlových Varech měl více rozhovorů se stranickými a státními představiteli /L.Svoboda, A.Dubček, O.Černík, Č.Císař a d./

květen 1968

18.5.

- s účinností od 29.4.1968 byl zákonem zrušen Státní úřad sociálního zabezpečení a vytvořeno ministerstvo práce a sociálních věcí
  - PÚV KSS projednalo přípravu plenérního zasedání ÚV KSS, které se bude zabývat současnou politickou situací a přípravou akčního programu KSS
  - delegace Revolučního národního výboru města Plzně z roku 1945 požádala předsedu NS J.Smrkovského, aby v souvislosti s demokratizačním procesem byly prozkoumány historické skutečnosti revolučních květnových dnů v Plzni a plně rehabilitována činnost tehdejšího RNV a všech účastníků povstání
  - Klub angažovaných nestraníků konal v Praze první veřejné shromáždění, kterého se zúčastnilo více než 3000 občanů
  - "přípravný výbor Čs. sociální demokracie" předal ÚV NF prohlášení o svém rozhodnutí obnovit činnost soc. demokratické strany. Prohlášení podepsali Zdeněk Bechyně, František Čoupek, Přemysl Janýr, Josef Kunzar a dr. Josef Veverka. Týž den Zdeněk Bechyně a Přemysl Janýr jednali na ÚV KSČ s J.Smrkovským. Jeho stanovisko k obnovení soc. dem. strany bylo negativní
  - L. Mňačko se vrátil do ČSSR
  - v Praze, Plzni, Č.Budějovicích a v dalších vysokoškolských centrech proběhly studentské majálesy
- 19.5.
- ČTK uveřejnila dementi generála Jepiševa k tvrzení listu LE MONDE ze 6.5.68

květen 1968

- 19.5.
- deník PRÁCE uveřejňuje článek Ivana Svitáka "Smysl obrody"
  - SSSR: vývoj v Československu ostře napadá list PRAVDA /Moskva/
- 20.5.
- porada tajemníků KV a OV KSČ pro zemědělství z českých krajů na ÚV KSČ. Referoval tajemník ÚV KSČ Š. Sádovský
  - RUDÉ PRÁVO přináší rozhovor s J. Smrkovským o účelu návštěvy a Kosygina v ČSSR a o vývoji čs.-sovětských vztahů
  - čs. ekonomická společnost jednala o dělnické samosprávě. Hlavní referát O. Šik
  - v Praze porada předsedů OV ČSM z Čech a Moravy. Většina se vyslovila pro zachování jednotné mládežnické organizace a pro svolání mimořádného sjezdu ČSM
  - zástupci obou moravských krajů v "moravské deklaraci" odmítli dosavadní návrhy na dvoučlennou federaci v budoucím státopravním uspořádání ČSSR. Navrhli tříčlennou, případně čtyřčlennou se zárukami proti majorizaci jedné nebo dvou částí nad ostatními
  - Společnost pro Moravu a Slezsko konstituována v Brně
  - založen Kruh nestraníků při Svazu čs. skladatelů. Předsedou zvolen J. Burghauser
  - ČSSR-BJLHARSKO: ministr zahraničí J. Hájek přijal náměstka

květen 1968

- 20.5.
- ministra zahraničí Bulharska Gero Grozeva, který je v ČSSR na soukromé návštěvě
  - NDR-ČSSR: P. Florin, velvyslanec NDR v Praze, tlumočil J. Lenártovi stanovisko PB ÚV SED k interview Č. Císaře televizi NSR 15.5., které charakterizuje jako "útok na zásady marx - leninismu" /AK K 1173/
  - MAĎARSKO: maďarský velvyslanec v Praze informuje Budapešť o situaci v Československu na základě údajů, které poskytl Drahomír Kolder při návštěvě velvyslanectví a další funkcionáři ústředních a venkovských orgánů KSČ. U Koldera během rozhovoru "byla nepádná velká animozita...proti současné situaci, chování jedné části vedení a proti váhavosti" /AK Z/M 6/
  - NDR: informace čs. ZÚ v NDR: na pokyn shora v redakcích berlínského tisku proběhly celoredakční aktivity o situaci v ČSSR. Novináři informováni, že v ČSSR kontrarevoluce na postupu, socialistické země nemohou nadále trpně přihlížet, čs. vývoj přestal být vnitřní záležitostí, nutné kolektivní opatření: vojenská intervence VS /AK K 220/
- 21.5.
- ministr zahraničí J. Hájek poskytl interview britské televizi BBC o zahraničněpolitické orientaci ČSSR a některých aspektech vnitropolitického života. Zdůraznil mj. životní zájem a historické důvody našeho spojení se SSSR. Týž den poskytl interview záhřebskému deníku "VJESNIK"
  - RUDÉ PRÁVO uveřejňuje stanovisko komise pro ústavně právní problematiku kolegia ČSAV k otázce federalizace ČSSR. V něm požadavek ústavní konstituce české národní politické reprezentace

květen 1968

21.5.

- ČSSR-NSR: vedoucí teritoriálního odboru MZV R.Rezek se setkal s dr.Ernstem Müller-Hermannem, poslancem Bundestagu NSR a dr.B.K.Marxem, poslancem CDU
- BULHARSKO: stálý zástupce SSSR při OSN J.A.Malik informuje Moskvu o rozhovoru se zástupcem Bulharska; ten označil za "nenormální", že v politbyru KSČ, které má 11 členů, je 6 Židů /AK L 1353/
- POLSKO: velvyslanec SSSR v Polsku A.B.Aristov oznamuje do Moskvy hodnocení vztahů mezi Československem, Rumunskem a Jugoslávií W.Gomulkou: "...tyto tři země spojuje inklinace k Západu, jejich společné přání odtrhnout se od socialistického tábora... Již za Novotného usilovalo velmi intenzivně Československo o konstituování řádných diplomatických vztahů s NSR... v této linii pokračuje i Dubček. Nelze nevidět rozvoj nebezpečného procesu - přeměny socialistického Československa v buržoazní republiku... i když nevím, kolik je na nich pravdy, existují zprávy, že na 200 komunistů v Československu již spáchalo sebevraždu. Strana je nyní fakticky paralyzována." W.Gomulka dále A.B.Aristova informoval o své návštěvě v Maďarsku a konstatoval, že v hodnocení událostí v Československu zaujímají s J.Kádárem zcela odlišné postoje. Ten je přesvědčen, že v Československu neexistuje žádné nebezpečí kontrarevolučního převratu a Dubčeka považuje za politicky nadějného a zralého vůdce. W.Gomulka soudí, že by bylo prospěšné, kdyby na území Československa byly rozmístěny sovětské jednotky /AK L 1353/

21.-22.5.

- 72. schůze PÚV KSČ spolu se sekretariátem ÚV se zabývala přípravou plenárního zasedání ÚV a zaujala stanovisko k činnosti Národní fronty

květen 1968

21. - 23.5.

- prezident republiky L.Svoboda na oficiální návštěvě ve Středoslovenském a Východoslovenském kraji
- 22.5.
  - vláda projednala návrh zásad zákona o soudní rehabilitaci, zabývala se problematikou provozních podmínek Čs. rozhlasu, Čs. televize, ČTK. Schválila složení výboru pro přípravu nového státoprávního uspořádání republiky, který bude mít 70-80 členů. Pro řešení ekonomických problémů vyplývajících z federativního uspořádání státu byla ustavena odborná komise, předseda O.Šik
  - stranický aktiv KSČ v ČKD kompresory v Praze posílá dopis velvyslanectví SSSR v Praze: ujišťuje v něm, že neopustí cestu výstavby socialismu v Československu
  - CZV KSČ podniku Pražské pekárny a mlýny v Praze 9 posílá dopis velvyslanectví SSSR, v němž ujišťuje o svém přátelství k SSSR a rozhodnosti spolu s ním bojovat za upevnění míru a výstavbu komunistické společnosti
  - v Brně ustaven Svaz vědeckých pracovníků
  - PÚV Čs. strany lidové schválilo návrh programu strany
  - RUDÉ PRÁVO přináší stať O.Šika o hospodářské politice
  - STUDENT publikuje otevřený dopis o obnově sociálně demokratické strany
  - šéfredaktorem deníku LIDOVÉ NOVINY, které zamýšlí od října t.r. vydávat Svaz čs. spisovatelů byl jmenován A.J.Liehm, ředitelem Ludvík Veselý a předsedou správní rady LN Karel Kosík

květen 1968

- 22.5.
- v Praze vydáno prohlášení Čs. společnosti pro politické vědy. Zve do svých řad všechny, kdo se chtějí podílat na obrodném procesu v oblasti čs. politologie
  - ČSSR-POLSKO: děkan přírodovědecké fakulty UK v Praze sdělil do Varšavy, že pozve k přednáškám jako "visiting profesora" kteréhokoli ze známých profesorů nebo docentů biologie, chemie, geologie a geografie, kterému pro jeho progresivní činnost vědeckou a politickou vznikly dočasné obtíže v souvislosti s událostmi posledních měsíců
  - MAĎARSKO: mezinárodní oddělení ÚV M.SDS vydává informaci pro PB o situaci v Československu /AK Z/M 7/
  - NSR: mluvčí spolkové vlády, státní tajemník Diehl prohlásil, že vláda NSR považuje za velmi pravděpodobné plány na umístění jednotek Varšavské smlouvy v počtu 10-12 000 mužů v ČSSR. Ministr národní obrany gen.plk.M.Dzúr k tomu před novináři řekl: "Já sám jsem se to dočetl v západních novinách. Nikdy a nikde se o umístění těchto vojsk nejednalo. Ani ze sovětské, ani čs. strany o tom nepadla jediná zmínka".
22. - 24.5.
- ČSSR-MAĎARSKO: ministr zahraničních věcí J.Hájek na oficiální návštěvě v Maďarsku. Na tiskové konferenci na závěr návštěvy J.Hájek vyslovil zadostiučinění nad "morální podporou" Maďarska novému kursu v Československu
- 23.5.
- 73. schůze předsednictva a sekretariátu ÚV KSČ projednala stanovisko pléna Severomoravského KV KSČ k současné politické situaci
  - představitelé Přípravného výboru Čs. sociální demokracie

květen 1968

- 23.5.
- jednají na ÚV KSČ s J.Smrkovským, F.Krieglem a A.Indrou o svém záměru obnovit činnost strany. Postoj KSČ k záměru negativní
  - setkání vědeckotechnické inteligence s představiteli KSČ a státu v pražské Lucerně
  - sekretariát ÚRO ustavil rehabilitační komisi v čele s Aloísem Kopáčkem
  - ÚV Svazu spotřebních družstev projednal svůj akční program
  - RUDÉ PŘÁVO přináší stať J.Špačka "Potřebujeme aktivní politiku"
  - POLSKO: velvyslanec ČSSR ve Varšavě A.Gregc odpověděl ÚV PSDS a polské vládě odpověď na jejich dopis ze 6.5., ve které se zdůrazňuje, že ÚV KSČ a vláda ČSSR považují současný vývoj v Polsku za jeho vnitřní záležitost a nehodlají se do ní v žádném případě vměšovat; přátelství a spolupráce s PLR a ostatními socialistickými zeměmi považují za základní kámen čs. zahraniční politiky. W.Gomulka a J.Cyrankiewicz vzali odpověď na vědomí
  - SSSR: maďarský velvyslanec v Moskvě informuje Budapešť o sovětském hodnocení čs. vývoje: sovětskou stranu nejvíce znepokojují útoky na vedoucí úlohu KSČ, antisovětlismus v souvislosti s pokusem o rehabilitaci T.G.Masaryka, některé projevy čs. zahraniční politiky. Jejich příčinou je především ideologická diverze a činnost vnitřní reakce /AK Z/M 8/
23. - 24.5.
- zasedání ÚV KSS: přijat návrh akčního programu KSS. R.Cvik uvolněn z členství v ÚV a F.Dvorský z kandidatury na toto člen-

květen 1968

23. - 24.5.

ství. Zrušeno usnesení z r. 1958, jímž byl Š.Šebesta obviněn z buržoazně nacionalistických tendencí, obnoveno členství ve straně A.Pavlíkovi. M.Sabolčík uvolněn z funkce tajemníka ÚV a pověřen prací v SNR

24.5.

- předseda vlády O.Černík promluvil v Ostravě na aktivu horníků a hospodářských vedoucích šachet OKR

- prohlášení minister^{stva} vnitra: jakýkoli pokus o zakládání nové politické strany je dosud ilegální

- ČTK oznamuje, že v červnu proběhne na území Polska a ČSSR velitelsko štábní cvičení VS

- zástupci závodních výborů RCH n.p. Mír ustavili společný výbor na ochranu svobodného projevu a tisku. Výbor bude v činnosti až do doby, kdy bude definitivně zrušena cenzura a v celostátním měřítku se vyřeší situace polygrafického průmyslu

- ČSSR-NSR: náměstek ministra zahraničí V.Pleskot uspořádal oběd pro poslance Bundestagu NSR za SPD E.Epplera a K.Porsnera. Setkání se zúčastnil vedoucí teritoriálního odboru MZV R.Rezek

25.5.

- L.Svoboda a J.Smrkovský se zúčastnili manifestace k 50.výročí rumburské vzpoury v Rumburku

- prezident republiky propůjčil armádnímu gen.K.Klapádkovi za zásluhy v boji za svobodu a samostatnost čs. republiky čestný titul hrdina ČSSR s právem nosit Zlatou hvězdu hrdiny ČSSR

- v Praze shromáždění bývalých příslušníků Pomocných technických praporů /PTP/. Ustaven 35 členný přípravný výbor pro založení

květen 1968

25.5.

"Svazu PTP", jehož členy mj. Jaroslav Němeček, ing. Josef Horák, Milan Škarých, P.EDr. Jiří Hrubeš, Jiří Theimer, JUDr.Kamil Landa

- BULHARSKO: na příkaz T.Živkova byly sovětskému velvyslanci v Sofii předány materiály o situaci v Československu, zpracované bulharskou státní bezpečností /AK L 1353/

25. - 26.5.

- Svaz vysokoškolských studentů Čech a Moravy ustaven v Olomouci. Předsedou zvolen P.Rybář z ekonomické fakulty UK v Praze. V přijatých rezolucích mj. požadavek zrovnoprávnění teologických fakult s ostatními vysokými školami, jejich začlenění do universit a obnovení teologické fakulty v Olomouci

- v Praze-Kbelích se konala přípravná porada oblastních velitelů Junáka z Čech, Moravy i Slovenska k ustavujícímu junáckému sněmu, který se má sejít na podzim

26.5.

- SSSR-ČSSR: L.Brežněv zasílá A.Dubčekovi dopis s informací o setkání vedoucích představitelů pěti komunistických stran v Moskvě 8.5.68. /Dopis není datován, uvedené datum je určeno přibližně/

- z iniciativy účastníků pochodu Brno-Praha /únor 68/ se v Brně ustavil přípravný výbor Svazu mladých obránců míru, který ihned navázal spojení s mírovými studentskými organizacemi v USA

- PRÁCE otiskuje článek J.Smrkovského "Dělnická politika"

27.5.

- 74. schůze předsednictva a sekretariátu ÚV KSČ projednala návrh svolání ÚV KSČ k současné politické situaci, plán legislativ-

květen 1968

27.5.

ních prací na zákonných úpravách, nezbytných k zakotvení demokratického procesu. Jan Procházka doporučen do funkce kandidáta ÚV KSČ. František Morkus jmenován novým vedoucím státně hospodářského oddělení ÚV KSČ namísto Bohumila Šimona

- první společná schůze předsednictva vlády a ÚRO
- publikován návrh změn vysokoškolského zákona
- ministr zahraničí J. Hájek přijal sedmičlennou delegaci Svazu čs. novinářů, s níž projednal otázky spolupráce MZV s redaktoři zahraničně politických rubrik čs. tisku, rozhlasu a televize
- na KV zřízena komise pro zjišťování a posuzování případů nezákonného postupu příslušníků SNE a Sboru nápravné výchovy, jimiž byla v minulých letech závažným způsobem porušena práva občanů
- ČSSR-SSSR: ministr kultury M. Galuška odcestoval do Moskvy na zahájení Dnů čs. kultury. 30.5. přijat tajemníkem ÚV KSSS K. Katuševem
- RUDÉ PRÁVO přináší stať A. Dubčeka "Komunisté nesmí zklamat naděje lidu"

28.5.

- 75. schůze předsednictva a sekretariátu ÚV KSČ projednala návrh na zřízení Ústřední zpravodajské správy; zásady pro zřizování kolektivní a podnikatelských orgánů v podnicích; zprávu o šetření okolností útěku gen. Šejny a dopis L.I. Brežněva
- předsednictvo NS jmenovalo generálním tajemníkem NS doc. V. Kaigla

květen

28.5.

- vydán rozkaz ministra národní obrany č. 9/68 s opatření ke zvýšení ochrany státního a služebního tajemství a k upevnění zákonnosti v ČSLA
- ministr školství V. Kadlec předložil kulturnímu výboru NS návrh akčního plánu ministerstva
- plénum ÚV ČSM rehabilitovalo bývalého předsedu ÚV ČSM Zdeňka Hejzlara
- v Praze aktiv všech prokurátorů a vyšetřovatelů generální prokuratury. Projednán návrh akčního programu čs. prokuratury
- Svaz čs. spisovatelů vyhověl žádosti D. Hamšíka a odvolal jej z funkce šéfredaktora LITERÁRNÍCH LISTŮ. Do funkce od 1.6. Milan Jungmann. J. Pilař rezignoval na funkci ředitele nakladatelství Čs. spisovatelů a na jeho místo jmenován L. Fikar
- přípravný výbor Svazu fyziků zahájil činnost
- ČSSR-USA: ministr zahraničí Jiří Hájek přijal velvyslance USA J. Beama na vlastní žádost, který jej informoval, že vláda i prezident USA sledují vývoj v ČSSR "s velkou pozorností a konstruktivním zájmem", ale že se zatím vyhýbají pozitivním krokům, které by čs. vládu mohly přivést do nepříjemné situace
- USA: americké ministerstvo zahraničí odmítlo návrh republikánského senátora H. Scotta /Pensylvánie/, aby USA nabídly ČSSR pomoc při vyšetřování smrti Jana Masaryka. Je to jasně čs. vnitřní záležitost

29.5.

- odpoledne: mimořádné schůze předsednictva a sekretariátu ÚV KSČ se zabývala dalším postupem jednání pléna

květen 1968

29.5.

- večer: mimořádná schůze předsednictva a sekretariátu ÚV KSČ projednala zprávu rehabilitační komise
- publikován Akční program KS Slovenska
- ÚV Svazu čs. novinářů jednal v Brně o zásadách nových federativních stanov svazu, projednal přípravu sjezdu, který se má konat v červnu
- pražský biskup Fr. Tomášek označil v římském listu IL MESSAGE-RO postavení katolíků v ČSSR v posledních dvou měsících za značně zlepšené
- týdeník STUDENT /č.22/ začíná uveřejňovat na pokračování výňatky z knihy Stalin od trockisty Isaaca Deutschera
- VARŠAVSKÁ SMLOUVA: do ČSSR přijela zpracovatelská skupina spcjených ozbrojených sil států Varšavské smlouvy, aby připravila nadcházející vojenské spojenecké velitelskoštábní cvičení. Skupinu vedl gen. I. Kazakov, ministra národní obrany ČSSR zastupoval gen.-por. A. Mucha
- NDR: mluvčí MZV NDR Peter Lorf rozhodně odmítl oficiální protest čs. vlády proti falešné zprávě, že do ČSSR přijedou příslušníci amerických a západoněmeckých vojsk s tanky. Protestoval proti tomu, že čs. velvyslanectví rozeslalo v NDR německý překlad Akčního programu KSČ. Rovněž ostře protestoval proti psaní čs. tisku o NDR /AK K 237/

29.5. - 1.6.

- plenární zasedání ÚV KSČ. Jednání se zúčastnil prezident republiky, členové ÚKRRK, komunisté-ministři, vedoucí tajemníci KV KSČ, kteří nejsou členy nebo kandidáty ÚV. Ref. A. Dubček.

květen 1968

29.5 - 1.6.

A. Novotný zbaven členství v ÚV, členství pozastaveno K. Bacílkovi, P. Davidovi, B. Köhlerovi, A. Novotnému. Š. Raisovi, V. Šírokému a J. Urválkovi až do objasnění jejich podílu odpovědností za politické procesy. ÚV schválil vrácení členství ve straně a stranicky i politicky rehabilitoval Z. Hejzlara, J. Holého, K. Tomáška, V. Vlka, F. Raušera, P. Hrubého a zrušil stranické tresty J. Kálala a F. Novéka. ÚV přijal rezoluci o současné situaci a dalším postupu strany, rozhodl o svolání mimořádného XIV. sjezdu KSČ na 9. září 1968, schválil svolání k členům strany a všemu lidu a usnesení k státoprávnímu uspořádání. Plénium provedlo také osobní změny ve vedoucích orgánech KSČ: M. Vaculík uvolněn z funkce kandidáta PÚV KSČ, zvolen B. Šimon. Z. Mlynář zvolen tajemníkem ÚV a E. Erban členem sekretariátu ÚV KSČ. ÚV vzal na vědomí rezignaci svých členů R. Cvíka a B. Lomského a svého kandidáta V. Škody. ÚV uvolnil ze své právní komise J. Bartušku, J. Kudrnu, M. Mamulu a V. Škodu, z komise pro otázky zemědělství a výživy K. Mesteka a F. Elímu, z ideologické komise F. Havlíčka, J. Havlína, A. Krčka, J. Hájka a J. Sekeru. ÚV schválil, aby Z. Mlynář byl pověřen vedením právní komise ÚV a J. Lenárt vedením ideologické komise ÚV

29. - 31.5.

- NDR-SSSR: v Moskvě jednala stranická a vládní delegace NDR v čele s Walterem Ulbrichem

30.5.

- rehabilitační komise Svazu čs. novinářů plně novinářsky rehabilitovala nezákonně popravené Ludvíka Frejku a André Simona
- ÚV Svazu čs. skladatelů přijal rezignaci skladatele Václava Dobiáše na členství ve Svazu s tím, že příslušné svazové orgány dále prošetří Dobiášovu činnost ve vedoucích funkcích Svazu

květen 1968

- 30.5.
- vyšlo první číslo kulturního a politického týdeníku KSS NOVÉ SLOVO
30. - 31.5.
- zasedání ÚV Strany slobody ve Starém Smokovci. Odvolán tajemník F.Štefénik
- 30.5.
- do Československa přijelo na 16 000 sovětských vojáků na cvičení "Šumava"
  - RUDÉ PRÁVO přináší článek Č.Císaře Úlcha sdělovacích prostředků v naší společnosti
- 31.5.
- odpoledne: mimořádná schůze předsednictva a sekretariátu ÚV KSČ projednala informaci o připravovaném štábním cvičení vojsk VS na území ČSSR a způsob uvolňování těch členů a kandidátů ÚV KSČ, kteří ztratili důvěru
  - večer: mimořádná schůze předsednictva a sekretariátu ÚV KSČ projednala návrh tezí závěrečného slova na plenárním zasedání ÚV KSČ
  - mimořádné zasedání ÚKRRK KSČ: postup ÚKRRK v přípravách XIV. sjezdu KSČ
  - zasedání ÚV Čs. strany lidové v Praze. Projev předsedy A.Pospišila o programu strany. Usneseno svolat sjezd na 18. - 20.10. 1968. ČSL měla k 15.5.1968 32 976 členů, což je o 55% více než 1. ledna 1968
  - v RUDÉM PRÁVU rozhovor s B.Šimcnem
  - RUDÉ PRÁVO přináší článek M.Dzúra o spojeneckém cvičení

květen - červen 1968

31.5. - 4.6.

- NDR: v Bad Schandau se pod heslem "Za mír a bezpečnost Evropy, protizápadoněmeckému revanšismu, militarismu a neonacismu" konalo 18. setkání mládeže ČSSR, NDR, Polska a SSSR

Č E R V E N

1.6.

- ustavena vládní odborná komise pro řešení ekonomických problémů souvisejících s novým státním uspořádáním republiky. Předsedou O.Šik, místopředsedou J.Marko
- činnost zahájila rehabilitační komise MNO. Předsedou jmenován plk. Pavel Gajdoš, místopředsedy plk. Karel Veselý-Steiner, gen. Věclav Kužel /v červenci t.r. uvolněn pro funkci náčelníka vojenské kanceláře prezidenta republiky/ a plk. Boris Horváth
- vytvořen přípravný výbor Sociální organizace moslimů s cílem vytvořit podmínky pro zřízení Moslimské náboženské obce
- FRANCIE: LE FIGARO cituje tisk NDR, podle kterého "socialistické země si nemohou dovolit nečinně přihlížet nepřátelské infiltraci na území jednoho ze členů Varšavské smlouvy. Jisté články této smlouvy umožňují intervenci, je-li jí třeba k zajištění společné obrany socialistických zemí. Za této situace se intervence nedá kvalifikovat jako akt vměšování"
- Front. Krieger hovoří na manifestaci v Terezíně
- Ludvík Svoboda navštívil okres Třebíč, zavítal do JZD Poluží a vystoupil na mírové slavnosti v Třebíči
- v podniku ČKD Smíchov v Praze ustaven přípravný výbor dělnických rad

červen 1968

2.6.

- SVOBODNÉ SLOVO uveřejňuje rozsáhlý článek k 18. výročí popravy dr. Milady Horákové
- zveřejněno svolání ÚV K 231 "Všem československým novinářům", v němž výzva k novinářům, aby sami posoudili, zda zveřejňovací vyšetřovací materiály o členech K 231. slouží objektivní pravdě, nebo jako podklad k veřejnému útoku na tyto občany a pokusu o jejich diskreditaci

3.6.

- v Praze druhé společné zasedání předsednictva vlády a předsednictva ÚRO. Zabývalo se otázkami zlepšení životní úrovně, sociálních a pracovních podmínek
- RUDÉ PRÁVO publikuje usnesení ÚV KSČ ke státoprávnímu uspořádání. Ustavuje se komise pro přípravu českých národních orgánů
- 3. zasedání Vojenské rady MNO: doporučila opětné zařazení příslušníků odboje, bezdůvodně propuštěných z armády v 50. letech, na místa u velitelství divizí; rozhodla o přijetí 2 generálů a 8 důstojníků v záloze pro činnost v rehabilitační komisi MNO. Projednán též návrh politickoorganizačních opatření k přípravě celoarmdní konference
- v Erně celostátní aktiv funkcionářů ZO z průmyslu, stavebnictví a dopravy /účast více než 5 500 lidí/. O výsledcích květnového zasedání ÚV KSČ hovořil A. Dubček. Aktivitu se zúčastnili též D. Kolder, J. Špaček, A. Indra a K. Jakeš
- zasedání komise ÚV KSS pro přípravu federace. Vyslovila souhlas s návrhem textu ústavního zákona o federalizaci, vypracovaném komisí SNR
- v krajských městech a na dalších místech aktivity komunistů a výsledcích květnového zasedání ÚV KSČ

červen 1968

3.6.

- na generální prokuratuře v Praze aktiv prokurátorů a vyšetřovatelů. Projednán návrh akčního programu čs. prokuratury
- předsednictvo ÚRO se zabývalo stavem ve Federaci lokomotivních čet
- tisková konference vedoucích představitelů K 231 v Praze. Tisku předáno Programové prohlášení K 231. Jeho plné znění zveřejňuje SVOBODNÉ SLOVO 4.6.
- bývalý osobní tajemník Jana Masaryka dr. Lumír Soukup řekl londýnskému zpravodaji ČTK, že pokusy některého československého i zahraničního tisku vysvětlovat smrt Jana Masaryka jako úkladnou politickou vraždu jsou nesmyslné a mají jen zakrýt, proč se J. Masaryk obětoval. Dohady o zásahu "berijovských goril" jsou nezodpovědné a krajně nebezpečné

3. - 4.6.

- ČSSR - POLSKO: v Praze konzultace náměstů ministrů zahraničí Polska a ČSSR A. Kruczkowského a M. Kurky a V. Pleskota. 4.6. přijal Kruczkowského Jiří Hájek

4.6.

- v Brně celostátní aktiv funkcionářů ZO KSČ ze zemědělského úseku. V delegaci ÚV KSČ A. Dubček, Š. Sádovský, O. Černík, J. Špeček, M. Jakeš, J. Borůvka. Š. Sádovský v projevu prohlásil, že při odstraňování neoprávněných zásahů v minulosti se v žádném případě nebudou rehabilitovat rozhodnutí, jež vyplynula z revolučních aktů a přeměn v zájmu rozvinutí a upevnění socialismu na vesnici
- v plzeňské Škodovce nalezeny letáky s výzvou: Pryč s Dubčekem!

červen 1968

4. - 5.6.
- 7. plenární zasedání ÚRO. Uvolnilo z funkce L.Luxe, M.Pastyřika, P.Pravdu, G.Večerikovou, A. Klímkovou a ze zdravotních důvodů tajemníka ÚRO J.Hlavičku. Doporučilo vytvářet rady pracujících. Schválilo ustavení přípravného výboru pro ustavení České odborové rady
  - plénum Jihomoravského KNV v Brně se 125 : 10 hlasům vyslovilo pro trojdílné státopravní a územní uspořádání ČSSR
4. - 15.6.
- ČSSR - SSSR: delegace NS v čele s J. Smrkovským na oficiální návštěvě v SSSR. 14.6. přijata L.Brežněvem a N.Podgorným. na závěr tisková konference J.Smrkovského, který odpovídá na otázky týkající se demokratizačního procesu v ČSSR
- 5.6.
- v Praze aktiv komunistů - kulturních a uměnovědných pracovníků a členů ÚV všech uměleckých svazů. Hlavní referát Č.Císař. Ustaveno vedení kulturního aktivu ÚV KSČ na období do mimořádného sjezdu. Členy vedení jsou Josef Balvín, Jiří Brabec, Jarmila Drobná, Miloš Fiala, Vlast. Fiala, Miroslav Galuška, Jiří Gočár, Eduard Goldstücker, Ladislav Helge, Adolf Hoffmeister, Kv. Chvatík, Vl. Juřík, Jan Kopecký, Jiří Kotalík, Vlast. Král, Jiří S. Kupka, Věroslav Neumann, Luděk Pacovský, Fr. Pavlíček, Zd. Pešat, Karel Storch, Jiří Šetlík, Miloš Vacík, Felix Vodička, Ivan Vojtěch
  - kolegium ministra zahraničních věcí schválilo akční program MZV
  - v ČKD Praha, závod Sokolovo vytvořen přípravný výbor pro ustavení rady pracujících
  - ČSSR - RAKOUSKO: v Praze konzultace KS Rakouska s čs. odborníky

červen 1968

- 5.6.
- o některých otázkách vzájemných ekonomických vztahů mezi ČSSR a Rakouskem. Delegaci přijal J.Lenárt
  - MAĎARSKO: generální konzul MLR v Bratislavě Sztankó informuje Budapešť o vnitropolitické situaci na Slovensku, kterou charakterizuje jako mimořádně komplikovanou, v níž probíhá "energetická diferenciacie protichůdných procesů a proti sobě stojících sil". Cituje názor jednoho člena ÚV KSS: "Vypadá to tak, že v tomto období ČSSR stojí nebo padá na Slovensku" /AK Z/M 9/
- 6.6.
- 76. schůze PÚV KSČ: Dušan Havlíček pověřen vedením úseku tisku, rozhlasu a televize ÚV KSČ. Tajemníkem stranické skupiny komunistů - poslanců NS byl jmenován Václav Čermák. Bylo stranicky rehabilitováno 20 bývalých učitelů a pracovníků Vysoké školy stranické, kteří upadli v nemilost v letech 1958 - 1964 a byla jim nabídnuta možnost návratu na školu
  - zasedání vlády: projednala mj. návrh zákona o soudní rehabilitaci a návrh zákona přechodně upravujícího některé otázky voleb soudců. Vyslovila souhlas se zrušením cenzury a Ústřední publikační správy
  - G.Husák je zvolen předsedou slovenského výboru Svazu protifašistických bojovníků
  - tajemník vládní komise, pro přípravu návrhu ústavního zákona o novém státopravním uspořádání V.Plevza v rozhovoru pro ČTK řekl, že vážným problémem je absence českých národních orgánů při vypracování federalizačního projektu
  - tiskový mluvčí vojenského cvičení Varšavské smlouvy gen.major J.Čepický označil tvrzení západních agentur o trvalém umístění jednotek Varšavské smlouvy v ČSSR za směšný výmysl

červen 1968

6.6.

- MAĎARSKO: tajemník ÚV MSDS Zoltán Komóczin podává pro politické byro informační zprávu o situaci v Československu. Popírá, že v Československu je kontrarevoluce a žádá podporu pro Dubčeka /AK Z/110/

7.6.

- L.Svoboda přijal ukrajinskou delegaci, která se zúčastnila Enů kultury a umění Ukrajiny v ČSSR
- ústřední výbory KSČ a Národní fronty vydávají prohlášení proti obnovení činnosti Sociálně demokratické strany
- novými náměstkyněmi ministra kultury a informací jmenování Jan Kepecký /úsek odboru umění a odboru kulturně výchovné práce/ a František Novák /úsek církevních a vnitřních záležitostí/. Miloslav Brčžek odvolán z funkce místopředsedy výboru pro kulturu a informace
- v Praze aktiv komunistů, pracovníků tisku, rozhlasu a televize. Projev A.Dubčeka. Přítomni též O.Švestka a Zd. Mlynář
- předsednictvo ÚV KSS hodnotilo průběh stranických aktivů na Slovensku po květnových plánech ÚV KSČ a ÚV KSS
- 8. zasedání ÚV Čs. strany socialistické. Přijalo stanovisko k současnému politickému vývoji a úkolům strany, rozhodlo svolat sjezd strany na prosinec 1968. Vypracován návrh "Prohlášení představitelů hlavních politických organizací NF", jejíž jádro má být výrazně politické a měla by poskytovat záruky, že napříště již KSČ nebude splývat přímo se státní mocí
- L.Svoboda přijal delegaci přípravného výboru celostátního sjezdu účastníků akce 17. listopadu 1939 a zástupců politických vězňů koncentračního tábora Sachsenhausen

červen 1968

7.6.

- oznámeny změny v návrhu zákona o soudní rehabilitaci. Vláda prodloužila původní termín pro zahrnutí případů do soudních rehabilitací z 31.12. 1956 až do 31.7.1965. Výchozí termín 24.10. 1948 zůstává
- 1. zasedání vládního výboru pro přípravu ústavního zákona o novém státoprávním uspořádání. Referát O.Černík
- ministr zahraničí J.Hájek poskytl rozhovor americké televizní stanici SATURDAY HOUSE INC. Rozhovory této stanici poskytli také C.Šik, B.Sucharda a M.Miková
- Ústav dějin KSČ a Gramsciho institut v Římě uzavřely v Praze dohodu o vědecké spolupráci v oblasti historie mezinárodního dělnického hnutí a boje italského a československého lidu proti fašismu
- vojenskou prokuraturou zahájeno trestní stíhání Ladislava Máchy, bývalého příslušníka StB, pro trestný čin vraždy číhošského faráře Josefa Toufara v únoru 1950. 8.6. byl L. Mácha zatčen
- ČTK oznámila, že slovenská organizace na ochranu lidských práv nedostala povolení k činnosti a proto je třeba ji považovat za ilegální
- SVOBODNÉ SLOVO informuje o schůzi přípravného výboru sociálně demokratické strany pražského kraje a uvádí, že přípravné výbory jsou tvořeny i v jiných místech Čech a na Moravě
- Čs. rozhlas informuje o tiskové konferenci k velitelsko-štábnímu cvičení vojsk Varšavské smlouvy. Uvádí se, že na území ČSSR jsou již "zabezpečovací jednotky" sovětské armády

červen 1968

- 7.6.
- FRANCIE: LE MONDE přetiskuje Stalinův dopis o sovětských poradcích u StB, ve kterém zdůrazněno, že záleží na uvážení KSČ, je-li jich v Československu třeba. V tomto případě by museli pracovat "pod přísnou kontrolou ÚV KSČ i ministra".
  - ČSSR - SSSR: delegace Středočeského KV KSČ v čele s J. Vitáčkem přiletěla na 10 denní návštěvu Moskvy na pozvání oblastního výboru KSSS
  - ČSSR - USA: předseda ÚRO K. Poláček přijal delegaci Odborového svazu pracujících automobilového průmyslu USA, vedenou Victorem G. Reutherem
  - ČSSR - V. BRITÁNIE: ministr zahraničí J. Hájek přijal britského levicového labouristického poslance Stanleye Orma, který projevil zájem o dění v ČSSR a zvláště o problematiku vnitrostranické a vnitrostátní demokracie
- 8.6.
- projev předsedy vlády O. Černíka v Čs. televizi o konsolidaci demokratizačního procesu, federativním uspořádání státu, o podnikových radách aj.
  - vláda projednala zprávu o případu bývalého generála J. Šejny, který prošetřovala zvláštní komise
  - RUDÉ PŘÁVO uveřejňuje pod nadpisem "Tříštění jednoty dělnické třídy ztěžuje obrodný proces" sdělení ÚV KSČ odmítající obnovení činnosti sociálně demokratické strany
  - v Praze ustavující sjezd účastníků akce 17. listopad 1939, studentského hnutí odporu a vězňů koncentračního tábora Sachsenhausen. Účast na sjezdu Č. Císař a ministr V. Kadlec

červen 1968

- 8.6.
- v Brně ustaven Svaz českých a slovenských lékařů; stalo se to však bez vědomí a souhlasu ÚV Odborového svazu pracovníků ve zdravotnictví i bez vědomí ÚRO
  - rozhovor s Josefem Jodasem v CBRANĚ LIDU /č. 23/ "Komunisté mimo zákon?". Jodas hodnotí lednové plénium jako puč, vyvolaný "reakční skupinou ve straně"
  - NDR: zasedání 6. pléna ÚV SED. V referátu W. Ulbrichta ostrá kritika "nové východní politiky" NSR, která "s pomocí liberalizace v lidové demokratických zemích" chce vytvořit "podmínky pro nadvládu západněmeckého imperialismu nejen v západní Evropě, nýbrž až k Bugu". "Opakované návrhy např. pana Wehnera na rozhovory, adresované NDR, mají za cíl krýt pražským reformátorům záda proti Moskvě a uvolnit jim ruce pro jejich odvážnou a chladně kalkulovanou politiku opětného nabytí střeoevropského vědomí". Projev byl zveřejněn až 21.6., dva dny po ukončení oficiální návštěvy J. Hájka v Berlíně
8. - 9.6.
- zasedání Csemadoku v Dunajské Stredě jedná o postavení maďarské menšiny v Československu
- 9.6.
- MLADÁ FRONTA uveřejňuje článek J. Hanzelky "Okamžik pravdy"
  - RUDÉ PŘÁVO publikuje interview s M. Galuškou, ministrem kultury, o kulturní politice KSČ a státu
- 10.6.
- přípravný výbor Svazu důstojníků a praporečků stanovil program budoucího svazu

červen 1968

10.6.

- shromáždění pracujících v bratislavské Dimitrovce. G.Husák připomíná ve svém vystoupení "existenci extrémních tendencí, pokusů o návrat k předúnorovým poměrům r. 1948"
- SSSR: v Moskvě skončily Dny československé kultury v Ruské federaci
- SSSR: TASS publikuje oficiální protest proti pověstem, že sovětské představitelé by byli jakýmkoliv způsobem zapleteni do aféry Šejna
- MAĎARSKO, BULHARSKO: velvyslanec MLR v Bělehradě informuje Budapešť o hodnocení situace v Československu 1. náměstkem bulharského ministra zahraničních věcí Grozevem: Piller a Kappek jsou nejvýznamnějšími představiteli správné linie /AK Z/M 11/
- NDR - ČSSR: chargé d'affaires velvyslanectví NDR S.Bernatek předal Jiřímu Hájkovi protest vlády NDR a ÚV SED proti karikatuře W.Ulbrichta v posledním čísle časopisu MLADÝ SVĚT ze 7.6. J.Hájek připomenul, že v časopise EULENSPIEGEL došlo k zneužití československé státní vlajky /AK K1182/

10. - 12.6.

- L.Svoboda doprovázený O.Černíkem na oficiální návštěvě v Brně, Ostravě a Karvině
- ČSSR - SSSR: československá vládní delegace /L.Štrougal, F.Vlašák, V.Valeš/ jednala v Moskvě o hospodářské spolupráci

10. - 17.6.

- NDR: v Sasku a Duryňsku proběhlo společné cvičení sovětské a východoněmecké armády; celkem přes 60 000 osob a 1 800 tanků

červen 1968

11.6.

- 77. schůze PÚV KSČ: projednána zpráva o současné politické situaci v zévodch a o politice komunistů v ROH, schválen návrh obsahového, organizačního a časového plénu příprav mimořádného XIV. sjezdu a k tomu ustavena komise /A.Dubček, O.Černík, A.Indra, M.Jakeš, J.Zugárek/, určena pracovní skupina pro přípravu porady komunistických stran v Budapešti /O.Kaderka, P.Auersperg, J.Šedivý/
- Jiří Hájek hovoří před zahraničně politickým výborem NS o principech československé zahraniční politiky
- ústavně právní výbor NS projednal návrh zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Rozhodnuto o převedení nápravně výchovných ústavů z kompetence ministerstva vnitra do rezortu ministerstva spravedlnosti
- zdravotní výbor NS projednal návrhy zákonů o změnách v nemocenském pojištění, o dávkách v mateřství, o přídavcích na děti, o sociálním zabezpečení družstevních rolníků aj.
- 4. zasedání Vojenské rady MKO: mj. projednán návrh Akčního programu ČSLA
- předsedou dobrovolného zájmového svazu českých nakladatelských, vydavatelských a knihkupeckých podniků byl zvolen J.Řezáč
- SSSR - ČSSR: SSSR předal čs. vládě protestní notu, v níž označuje přetištění článku o okolnostech útěku gen. Šejny z KEW YORK TIMES v deníku LIDOVÁ DEMOKRACIE za "protisovětskou provokaci". V článku se mj. říká, že Šejnovi pomohl k útěku do USA sovětský generál

11. - 12.6.

- v Praze seminář tajemníků CV KSČ zodpovědných za ideologickou práci. C přípravách mimořádného XIV. sjezdu KSČ referoval J.Lenárt

červen 1968

11. - 13.6.
- ČSSR - BELGIE: v Praze delegace KS Belgie /J.Tarfve, L.van Geyt a J.Debrouwere/. Jednali na ÚV KSČ s O.Švestkou, P.Auerspergem, B.Šimonem a G.Husákem o současných problémech vývoje v ČSSR
- 12.6.
- 39. schůze sekretariátu ÚV KSČ. Projednán mj. stav příprav Přehledu dějin KSČ a návrh programu výzkumu mezinárodního dělnického hnutí; dopis ZO KSČ kursu V 13 na VŠP ÚV KSČ; dovoz a prodej buržoazního tisku v ČSSR
  - společné zasedání předsednictva Vysokoškolského výboru KSČ a OV KSČ Praha 9 projednalo společný postup v kampani před mimořádným sjezdem KSČ
  - RUDÉ PRÁVO uveřejňuje vládní zprávu o uprchlém gen. Janu Šejnovi
  - Čs. rozhlas vysílá zprávu o jednání s First National City Bank o možnosti půjčky Československu
  - Filozofický, Sociologický a Ekonomický ústav ČSAV uspořádaly seminář o teoretických otázkách demokratického socialismu a politicko-ekonomickém modelu čs. společnosti
  - městský soud v Praze rehabilitoval spisovatele Jiřího Kuchu, ing. Jindřicha Kratochvíla, JUDr. K.Loulu, redaktorku čs. agentury Rapid Vlastu Pánkovou-Vorlovou a bývalého překladatele americké agentury UP Jana Stránského
  - KULTURNÍ TVOREBA /č.24/ uveřejňuje pod názvem "Odpovědnost a vina A.Novotného" vystoupení G.Husáka na zasedání ÚV KSČ v dubnu t.r.

červen 1968

- 12.6.
- SSSR - ČSSR: S.V.Červoněnko předává A.Dubčekovi dopis L.I. Brežněva obsahující pozvání k dvoustranné důvěrné neoficiální schůzce ve dnech 15. - 16.6. t.r. někde na sovětsko-československých hranicích, v Tatrách nebo v Užhorodě. Dubček prostřednictvím S.V.Červoněnka schůzku pro velké zaneprázdnění odmítá a navrhuje, aby se případně konala až po krajských stranických konferencích, tedy nejdříve po 14.7.68
- 13.6.
- zrušena Ústřední publikační správa
  - vládním nařízením č. 70/68 povolena činnost řecko-katolické církve
  - ÚV Čs. strany socialistické schválil návrh "Prohlášení hlavních politických organizací Národní fronty". Dále projednal postup přípravných prací pro ustavení České národní rady
  - zástupci politických stran v Jihomoravském kraji se dohodli na novém pojetí práce a úlohy NF. J.Špaček požádal o uvolnění z funkce předsedy KV NF. Na jeho místo zvolen Vl. Lenc
  - LITERÁRNÍ LISTY začaly uveřejňovat studii trockisty Isaaca Deutschera "Nedokončená revoluce"
13. - 14.6.
- v Bratislavě celostátní porada předsedů okresních a krajských kontrolních a revizních komisí KSČ. Na programu úkoly spojené s přípravou mimořádného sjezdu
13. - 15.6.
- ČSSR - MAĎARSKO: čs. stranická a vládní delegace /A.Dubček, O.Černík, V.Bilák, J.Hájek a F.Vlasák/ v Budapešti na oficiální návštěvě. Podepsána nová smlouva o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci

červen 1968

14.6.

- "Přípravný výbor Čs. sociální demokracie" posílá členům ÚV NF prohlášení, v němž se říká, že sloučení ČsSDS a KSČ v roce 1948 bylo nezákonné a že strana po právní stránce nepřestala existovat a neztratila tím své členství v NF, které nyní pouze fakticky obnovuje

- Zbigniew Brzezinski přednáší v Ústavu mezinárodní politiky a ekonomie /ÚKPE/ v Praze

- SSSR: moskevská PRAVDA uveřejňuje stať F. Konstantinova, v níž je Čestmír Císař obviněn z revizionismu. Podkladem obvinění Císařův projev k 150. výročí narození K.Marxe

15.6.

- v Praze zasedání organizací sdružených v Národní frontě. Projev přednesl A.Dubček. Na místa místopředsedů ÚV NF zvoleni O.Klokoč, Fr.Dvorský, J.Pauly, K.Löbl, K.Poláček, A.Žiak a M.Žékovič, generálním tajemníkem E.Erban. Tajemníky ÚV NF se stali S.Olšák, R.Rejchman a M.Vacík

- za účasti prezidenta L.Svobody bylo v Praze - Ruzyni otevřeno nové mezinárodní letiště

16.6.

- v RUDÉM PŘÁVU interview s J.Smrkovským o výsledcích návštěvy čs. parlamentní delegace v SSSR

17.6.

- 78. schůze PÚV KSČ: jednala o přípravě XIV. mimořádného sjezdu a o realizaci akčního programu strany. K.Innemann uvolněn z funkce ředitele nakladatelství Svoboda, na jeho místo jmenován Tomáš Kosta. Projednána nová koncepce Svobody jako komplexního komunistického nakladatelství

červen 1968

17.6.

- J.Smrkovský hovoří o výsledku pobytu delegace Národního shromáždění v SSSR na aktivu komunistů v ČKD Elektronika v Praze

17. - 18.6.

- ČSSR - NDR: v Berlíně rozhovory ministrů zahraničních věcí ČSSR a NDR J.Hájka a O.Wintera o vývoji vzájemných vztahů. J.Hájek oficiálně přijat W.Ulbrichtem

17. - 20.6.

- na Hořulce u Prahy celostátní seminář ideologického oddělení ÚV KSČ a ÚV KSS k problémům federativního uspořádání ČSSR a národnostní politiky strany

18.6.

- na manifestaci pražského lidu a čs. odbojářů na Staroměstském náměstí promluvil předseda Národního shromáždění J.Smrkovský

- RUDÉ PŘÁVO zahájilo předsjezdovou diskusi o stanovách KSČ

- v RUDÉM PŘÁVU kritické reakce O.Šika "Komunista by neměl zatemňovat fakta!" na rozhovor J.Jodase v CBRANĚ LIDU č. 23 z 8.6.

- předsednictvo ÚV ČSTV se rozhodlo přerušit jednání s přípravným výborem Sokola. Zároveň odmítlo jakékoli zásahy do vnitřního života ČSTV v okresech a jednotkách ze strany přípravných výborů ČOS

- VARŠAVSKÁ SMLOUVA: vrchní velitel vojsk Varšavské smlouvy maršál Jakubcvičskij přiletěl do ČSSR, kde bude řídit spojenecké velitelsko-štábní cvičení

18. - 20.6.

- v Praze celostátní porada delegátů základních organizací ROH. Hlavní referát předseda ÚRO K.Poláček. Promluvil také L.Svoboda, A. Eubšek, O.Černík

červen 1968

18. - 21.6.

- MKH: v Budapešti zasedala pracovní komise pro přípravu dokumentů mezinárodní porady komunistických stran. Jednala o návrhu hlavního dokumentu "Úkoly protiimperialistického boje v současném období a akční jednota komunistických a dělnických stran". Účast 39 stran. V čele delegace KSČ O.Kaderka

19.6.

- v Praze-Ruzyni celostátní aktiv Lidových milicí. K 10 000 účastníků promluvil A.Dubček. Účast na aktivu též O.Černík, O.Švestka, J.Piller, B.Šimon, A.Indra a Z.Mlynář. V diskusi milicioněři ostře kritizovali "pravicové síly" jako hlavního nepřítele a požadovali zakročit proti sdělovacím prostředkům, KAN ap. Přítomní zástupci StB žádali LK o pomoc v boji proti kontrarevoluci. Přijata rezoluce s vyjádřením důvěry ÚV KSČ a zdravice sovětskému lidu. Kviněřům nebylo dovoleno se aktivu zúčastnit
- ČSSR zastavuje s okamžitou platností vydávání všech druhů víz k cestám do Československa všem vojenským osobám paktu NATO /AK K 1185/
- kulturní výbor NS projednal přípravu nového školního roku: od 1.9. bude pětidenní vyučovací týden
- v Praze na filosofické fakultě UK beseda na téma "Jaká je pravda o Čs. sociální demokracii" uspořádaná Akademickou radou studentů. Vystoupili představitelé přípravného výboru ÚV ČSSD Přemysl Janýr, Petr Klášterecký, Zdeněk Flajsar, Zdeněk Kérl a též I.Sviták

19. - 28.6.

- v Praze 5. mezinárodní televizní festival "Zlatá Praha"

červen 1968

19. - 30.6.

- na území ČSSR proběhlo velitelsko-štábní cvičení vojsk Varšavské smlouvy "Šumava". Účastnilo se ho na 16 000 až 27 000 sovětských vojáků a malé jednotky polské, maďarské, východoněmecké a československé armády. Cvičení řídil maršál I.I. Jakubovskij. Ve stejné době byly dvě sovětské divize ve Slezsku uvedeny do stavu bojové pohotovosti a dvě další sovětské divize přesunuty z Pomořanska k čs. hranicím

20.6.

- 79. schůze PÚV KSČ: informace o pokusu založit sociálně demokratickou stranu; návrh na složení prozatímní České národní rady

- plénum ÚV KSS v Bratislavě rozhodlo svolat mimořádný sjezd KSS na říjen 1968. Bylo zavedeno disciplinární řízení proti V.Širokému, K.Bacílkovi, P.Davidovi a d.

- koordinační porada ZV ROH v podniku Škoda Plzeň schválila návrhy statutu podnikatelských orgánů, volebního řádu pro volby rady pracujících a návrh jednacího řádu rady pracujících

- předsednictvo Jihomoravského KV KSČ považuje za nutné, aby byla upravena existence specifického postavení a zájmu obyvatel Moravy a Slezska Moravská a slezská pospolitost je nevyvratitelným sociálním, geografickým, etnickým, historickým, ekonomickým, i politickým faktem

- prezident L.Svoboda udělil Řád republiky Arturu Londonovi, jednomu z odsouzených v procesu s R.Slánským v r. 1952. London žije od r. 1964 ve Francii

- ÚV ČSTV rozhodl svolat celostátní konferenci ČSTV na 9. -10. 12.68. Přejmenoval strahovský stadion v Praze na Stadion dr. Miroslava Tyrše

červen 1968

- 20.6.
- předsednictvo ÚV Svazarmu rozhodlo okamžitě zvýšit pravomoc Slnvenského výboru Svazarmu
- 21.6.
- L.Svoboda přijal členy prezidia ČSAV a předsednictva Slovenské akademie věd
  - D.Kolder v RUDÉM PŘÁVU polemizuje s I.Svitákem
  - Státní statistický úřad oznámil, že o povolení k soukromému podnikání požádalo 21 117 osob, nejvíce v Plzni, Žilině a Hodoníně
  - z funkce náměstků ministra vnitra odvolání dr.Jan Zéruba, dr.Štefan Demjan, Jindřich Kotál, Jindřich Thon /ponechán však ve funkci náčelníka Hlavní správy Veřejné bezpečnosti/ a Miloš Jakeš /v scuvíslosti s jeho zvolením předsedou ÚKRRK KSČ/ Novými náměstký jmenování Stanislav Padrůněk, dr. Ján Majer pro úsek Veřejné bezpečnosti, dr.Jiří Rypl pro civilně správní úsek
  - v Praze zasedání přípravného ÚV sociálně demokratické strany za účasti zástupců z jednotlivých krajů Čech a Moravy. Přítomno kolem 20 - 25 lidí. Do přípravného ÚV zvoleni Klášterský, Suchánek, Peřina, Jaroslav Šiška a dr. Kohout. Ustaveny komise právní, programová, hospodářská, dokumentační a historické. Zodpovědností za jejich činnost pověřen Josef Munzar
  - krajský soud v Ostravě povolil obnovu trestního řízení se 14 funkcionáři bývalé sociálně demokratické strany , kteří v roce 1954 odsouzeni na 10-19 let pro trestný čin velezrady
  - ustaven Svaz vojenského vysokoškolského studentstva

červen 1968

- 21.6.
- ve východoslovenském kraji obnovila činnost řeckokatolická církev, zrušená před 18 roky
  - SSSR: moskevská PRAVDA uveřejňuje dopis účastníků celostátního aktivu Lidových milicí sovětskému lidu z 19.6. /RUDÉ PŘÁVO dopis uveřejnilo až 13.7./ V následujících čtrnácti dnech PRAVDA uveřejňuje dopisy a rezoluce sovětských dělníků, kteří vzkazují čs. dělníkům, že jsou připraveni jim poskytnout pomoc při společné obraně socialismu. Na ÚV KSČ bylo posláno ze SSSR na 16 tisíc těchto rezolucí
  - SSSR: list KOMSOMOLSKAJA PRAVDA napadá týdeník STUDENT a jmenovitě I.Svitáka
  - ČSSR - RAKOUSKO: rakuský ministr zahraničí Kurt Waldheim jedná v Bratislavě s Jiřím Hájekem
  - SSSR - ČSSR: sovětský velvyslanec sdělil MZV, že v některých československých městech jsou rozšiřovány výzvy "Akčního výboru za demokratické socialistické Československo v hranicích, jež byly stanoveny před 50 lety". Sovětská strana velmi znepokojena a navrhuje společnou poradu /AK K1187/
  - USA - ČSSR: informace čs. zastupitelského úřadu ve Washingtonu: dohoda o vynětí ČSSR z oběžníku 655 nabude platnosti 24.6.68; o zlatu se bude jednat v červenci; USA uvolní čs. blokový a v USA uložený majetek a ČSSR má deblokovat, tzv. plzeňský a filmový účet a má se zavázat ke splacení úmoru a úroků z dchody o válečných přebytcích /AK K 257/
21. - 22.6.
- v Praze mimořádný sjezd Svazu čs. novinářů. Přijal nové stanovы Svazu, rezoluci distancující se od některých usnesení V. sjezdu SČSN /1967/. Na sjezdu promluvil A. Lubček

červen 1968

21. - 23.6.

- 1. národní konference pionýrských pracovníků z Čech a Moravy v Seči u Chrudimi: vytvořila samostatnou českou organizaci Pionýr a zvolila českou radu: jejím předsedou Oldřich Kryštofek. Přijat program Pionýra

22.6.

- v RUDÉM PŘÁVU stať Č. Císaře "V čem je síla živého marxismu - leninismu" jako odpověď na článek F. Konstantinova v moskevské PRAVDĚ ze 14.6.
- zasedání ÚV Strany slovenské obrody potvrdilo ve funkcích předsedu Jozefa Mjartana, místopředsedu Andreje Žiaka a ústředního tajemníka Jozefa Gajdošika. Potřebný počet hlasů pro členství v předsednictvu nezískal místopředseda Jozef Lukačovič
- v Českém Těšíně ustaven Svaz polské mládeže v Československu. Předsedou zvolen Jan Szymik
- účastníci celostátního aktivu absolventů vysokých škol univerzitního typu, jimž nebyl udělen akademický titul, žádali o urychlenou úpravu příslušných zákonů a současný stav označili za neoprávněnou degradaci. Zároveň ustavili celostátní sdružení absolventů vysokých škol poškozených vysokoškolským zákonem č. 19/1966 Sb

23.6.

- v Praze ustavující sjezdy Svazu českých novinářů a Svazu slovenských novinářů. Předsedou českých novinářů Vlado Kašpar.
- na mírové slavnosti v Moravských Budějovicích promluvil J. Smrkovský

červen 1968

23.6.

- programové prohlášení vydal Svaz vědeckých pracovníků. Svaz se ustavuje jako tvůrčí výběrová organizace s cílem formulovat a uplatňovat stanoviska vědců k věcem veřejného života i k vývoji a organizaci vědy

23. - 24.6.

- Ludvík Svoboda navštívil jižní Čechy. Promluvil na manifestacích ve Vimperku /zde promluvil také maršál I.I. Jakubovskij/ a v Č. Budějovicích, navštívil Tábor a JZD v Libějovicích a Radimovicích

24.6.

- vedoucí tajemník Severomoravského krajského výboru KSČ O. Voleník odstoupil z funkce
- ustavující sjezd Svazu slovenských novinářů. Předsedou zvolen Svetozár Štúr
- O. Šik zahajuje v Čs. televizi sérii přednášek o stavu čs. hospodářství

- je založena Čs. společnost pro politické vědy

24. - 28.6.

- zasedání Národního shromáždění. Přijalo zákon o přípravě federativního uspořádání republiky /v jeho rámci zřízena Česká národní rada jako prozatímní orgán politické reprezentace českého národa/, zákon č. 82/68 o soudních rehabilitacích, zakotvilo zákaz cenzury v novele tiskového zákona a přijalo další zákony především v sociální oblasti. Zvolilo 60 člennou komisi pro přípravné práce na nové ústavě ČSSR, jejím předsedou jmenován akademik V. Knapp

červen 1968

25.6.

- 80. schůze PÚV KSČ: projednána informativní zpráva o přípravě mimořádných okresních konferencí strany
- jmenována vědecká rada MNO. Jejím předsedou náměstek ministra národní obrany gen.por.dr.J.Machač
- vstoupila v platnost dohoda o vyplácení důchodů mezi ČSSR a USA
- ČSSR - MAĎARSKO: prezident L.Svoboda a ministr národní obrany M.Dzúr přijímají ministra národní obrany MLR Lájose Czinegeho v souvislosti s cvičením Šumava

25. - 26.6.

- v Praze ustavující sjezd Odborového svazu pracovníků oboru projektové a inženýrské dokumentace

26.6.

- 40. schůze sekretariátu ÚV KSČ: projednána mj. informace o politické situaci ve spojích, finanční zabezpečení činnosti ČSM a přípravy vydávání týdeníku NAŠE DOBA
- A.Dubček navštívil podnik Škoda v Plzni
- v Praze aktiv komunistů - kulturně výchovných pracovníků z českých krajů: zabýval se současnou politickou situací a otázkami kulturní politiky KSČ
- v RUDÉM PRÁVU kritický článek Stanislava Pošusty k pokusům o obnovení sociálně demokratické strany "Potřebuje náš demokratický socialismus dvě marxistické strany?"
- KULTURNÍ TVORBA /č.26/ začíná pod názvem "Dopis o pravdě" uveřejňovat na pokračování text dopisu G.Husáka na ÚV KSČ z 20.12.

červen 1968

26.6.

1962 o příčinách a okolnostech jeho zatčení a odsouzení v padesátých letech. Dopis je zároveň žádostí o trestné právní a politickou rehabilitaci

- zvoleno předsednictvo ÚV Slovenské národní fronty: Ondrej Klokoč /předseda/, Vojtěch Daubner, Jozef Mjartan, Ludovít Hanúsek, ing. Robert Harenčár, Irena Ďurišová, Emilia Muriňová
- přípravný výbor Svazu českých a slovenských lékařů požádal na ministerstvu vnitra o registraci Svazu jako společenské profesionální organizace
- v Praze se ustavil přípravný výbor Čs. - rakouské společnosti. Vede jej prof. dr. Václav Holzknecht
- SSSR: prof. historie AV USSR Klovov v rozhovoru s pracovníky čs. konzulátu v Kyjevě řekl, že odpovědní pracovníci sovětského velvyslanectví v Praze, včetně Červoněnka, vůbec nechápou mnoho problémů vzniklých a řešených v ČSSR. Zvláště Udalcov prý vidí ve všem "kontru". Klovov byl členem oficiální delegace u příležitosti Dnů ukrajinské kultury v Československu

- SSSR - ČSSR: z osobního pověření Erežněva přijel do Prahy na "sondáž situace" hlavní redaktor moskevské PRAVDY Zimjanin. Jednal s J.Smrkovským a jinými členy předsednictva ÚV KSČ. /Datum určeno přibližně/

26.6. - 6.7.

- NDR: sovětské a východoněmecké jednotky cvičí na modelové situaci potlačení "třetické kontrarevoluce v Praze". Podle modelu proniknou tankové jednotky z východního postavení jižně od Drážďan přes západní Čechy až k rakouským hranicím a během 48 hodin uzavřou celé západní hranice ČSSR. Ve 2.fázi obrátí se intervenční jednotky na Prahu a během dvou týdnů potlačí "poslední odpor" /TRUPPENDIENST 1969/1/

červen 1968

27.6.

- LITERÁRNÍ LISTY, PRÁCE, ZEMĚDĚLSKÉ NOVINY a MLADÁ FRONTA uveřejňují prohlášení "Dva tisíce slov, která patří dělníkům, zemědělcům, úředníkům, vědcům, umělcům a všem". Autorem Ludvík Vaculík
- poslanec gen. Samuel Kodaj na schůzi Národního shromáždění označil "2000 slov" za výzvu ke stávkám a k bojkotu stranických a veřejných funkcionářů, za otevřenou výzvu ke kontrarevoluci
- předsednictvo ÚV KSČ vydalo stanovisko k výzvě "2000 slov", podle kterého se tato výzva objektivně obrací proti nové politice strany a vlády
- v Praze slavnostní shromáždění k 90. výročí založení Sociálně demokratické strany a 20. výročí sloučení Československé sociálně demokratické strany s Komunistickou stranou Československa. Zasloužilým představitelům bývalé ČsSDS předána vysoká státní vyznamenání
- na společném zasedání předsednictev českého a slovenského novinářského svazu v Bratislavě bylo ustaveno Ústředí novinářů ČSSR. Předsedou se stal předseda Svazu českých novinářů Vlado Kašpar, ústředním tajemníkem František Kaucký, prvním místopředsedou předseda Svazu slovenských novinářů Svetozár Štúr
- novým rektorem Vysoké školy ekonomické zvolen prof. L. Veltruský namísto Vl. Kadlece, který se stal ministrem školství
- po zasedání ÚV SČSP zvolil prozatímní český ÚV své předsednictvo. Předsedou se stal F. Kalíš, vedoucím tajemníkem V. Benda, tajemníkem A. Šnajdr
- NDR: redaktorka NATIONAL ZEITUNG sdělila reprezentaci Čedoku

červen 1968

27.6.

- v Berlíně, že turistika do ČSSR bude omezena v tom smyslu, že k něm budou moci jezdit z NDR jen turisté, kteří se nenechají ideologicky ovlivnit. O turistice do ČSSR se v tisku nemá psát. Těžiště zájmu i propagace zaměřuje NDR na Polsko
- NDR: cestovní kancelář Reisebüro stornovala řadu zájezdů do ČSSR a neplní sjednané počty turistů mezi Čedokem a Reisebürem. Na dotaz čs. velvyslanectví po příčině odpověděli vedoucí pracovníci Reisebüra, že turisté nechtějí v současné době do ČSSR cestovat, protože tam prý není normální politická situace
- 27. - 28.6.
- 61. schůze PÚV KSČ: celá věnována otázce "2000 slov"
- zasedání Slovenské národní rady: jednalo mj. o stavu prací na federativním uspořádání. Předsedou SNR zvolen O. Klokoč
- ČSSR - SSSR: v Nitře a Bratislavě II. festival družby česko-slovenské a sovětské mládeže
- NSR: v Bonnu německo-československá konference o aktuálních hospodářských otázkách. Vedoucím čs. delegace dr. A. Šnejdrek
- 27.6. - 4.7.
- MAĎARSKO - SSSR: stranická a vládní delegace MLR /J. Kádár, J. Fock, G. Aczél/ jedná v Moskvě s L. Brežněvem a A. Kosyginem. Jejich hodnocení situace v ČSSR se sblížují. L. Brežněv dává podnět ke schůzce pětiky za nebo bez účasti KSČ /AK Z/M 12/ 3.7. na shromáždění sovětsko - maďarského přátelství v Kremlu Brežněv prohlásil: "...osudy výstavby socialismu v jiných zemích nám nemohou být a nikdy nebudou lhostejné"...

28.6.

tajemník ÚV KSČ A. Indra z vlastní iniciativy zasílá krajským

červen 1968

28.6.

a okresním výborům KSČ interní pokyny, aby učinily všechna opatření proti eventuálním pokusům realizovat výzvu "2000 slov"

- vlády, Národní fronta, Národní shromáždění, ÚV SČSP odsuzují výzvu "2000 slov"
- PÚV KSS odsuzuje "2000 slov"
- koordinační výbor uměleckých a tvůrčích svazů vydal prohlášení, ve kterém konstatuje, že ovzduší hysterie a nervozity je živnou půdou násilí a varuje před návratem konzervativních sil, které si vzaly článek "2000 slov" za záminku, jak odvrátit pozornost od skutečných problémů, které je třeba řešit
- projev A. Dubčeka v Čs. televizi, v němž vyzval všechny poctivé občany ke společnému dílu
- v Felhřimově ustavující sjezd Tábornické unie. Schválen organizační řád. Tábornictví považuje za sobě nejbližší hnutí lesní moudrosti a historické hnutí trampské

28. - 30.6.

- mimořádné obvodní a okresní konference KSČ a KSS, věnované výběru delegátů na krajské konference a mimořádný sjezd KSČ. A. Dubček vystoupil 29.6. na obvodní konferenci v Pruze 9, kde zvolen delegátem na sjezd. Dubček odmítl "2000 slov", protože některé jeho závěry by prý mohly vést k takovým konfliktům, že by to mohlo chrodit obrodný proces. Asi jedna třetina konferencí podpořila prohlášení "2000 slov", jedna třetina pokládala reakci za neuváženou a nepřiměřenou, jedna třetina souhlasila s odsouzením "2000 slov" vedením KSČ

28.6.

- L. Svoboda přijal v Lánech představitele SPB a jednotlivých sdružení odbojářů

červen 1968

28.6.

- předseda Slovenské národní rady O. Klokoč přijal maršála I. I. Jakubovského při jeho návštěvě Bratislavy
- založen Kruh nezávislých architektů v rámci Svazu architektů ČSSR

29.6.

- před-sednictvo vlády dalo tisku k dispozici prozatímní rámcové zásady pro zřízení kolektivních orgánů demokratické správy a podnikatelských orgánů v podnicích
- ÚV Čs. strany lidové vyslovil souhlas s federativním uspořádáním ČSSR jako státu dvou rovnoprávných partnerů. Souhlasil rovněž se zásadami pro činnost mladých členů ČSL

30.6.

- v Líšni u Erna mírová slavnost. Účast 80 000 lidí. Hlavní projev A. Dubček
- Lučvík Svoboda navštívil Louny a Žatec
- na Děvíně manifestace československo-sovětského přátelství. Projev předsedy vlády O. Černíka. Za sovětskou stranu se zúčastnili mj. gen. D. Leljušenko, první tajemník ÚV Komsovcu J. Ťaželníkov, velvyslanec Červonenko a d.
- celostátní konference zaměstnanců v městské dopravě rozhodla založit vlastní odborový svaz
- NDR: místopředseda Národního shromáždění J. Valo předal W. Ulbrichtovi Řád bílého lva nejvyšší třídy, udělený mu prezidentem L. Svobodou k 75. narozeninám

30.6.

- ČSSR - SSSR: ministr zahraničních věcí J. Káječek přiletěl do Moskvy

červen - červenec 1968

30.6.

kvy, kde podepsal za československou vládu smlouvu o nešíření jaderných zbraní

- ČSSR - USA: v Praze skončily desetidenní konzultace mezi delegacemi ministerstva dopravy USA a ČSSR. Jednalo se o navázání styků, o vědeckotechnické spolupráci a výměně expertů

Č E R V E N E C

1.7.

- 41. schůze sekretariátu ÚV KSČ zaujala kritické stanovisko k vystoupení J.Hanzelky na besedě v Ostravě dne 26.6.1968
- absolventi středních a vysokých škol se setkali s představiteli KSČ a vlády v zahradě Pražského hradu
- vojenská prokuratura vydala prohlášení o smrti pátera J.Toufara v roce 1949, scuvisející s tzv.čihošským zázrakem
- ČSSR - FINSKO: v Praze se uskutečnila jednání generálního tajemníka Sociálně demokratické strany Finska Erkki Raatikainena s předsedou ÚV Národní fronty F.Krieglem, tajemníkem ÚV KSČ J.Lenártem a dr. Z.Mlynářem
- KSČ k tomuto datu má 1 687 565 členů. Za 6 měsíců roku 1968 vstoupilo do strany 18 282 nových členů; v českých krajích bylo přijato 58,3%, na Slovensku 26% a v organizacích řízených ÚV KSČ /ozbrojené síly/ 15,7% nových členů; podle profesí 34,6% dělníků, 5,4% členů JZD, 22,3% inženýrskotechnických a hospodářských pracovníků, 9,8% studentů, 6,8% učitelů a profesorů. Zrušením členství nebo vyloučením opustilo ve stejné době KSČ 6 956 členů

1. - 4.7.

- ČSSR - RUMUNSKO: oficiální návštěva ministra zahraničních věcí J.Hájka v Rumunsku

červenec 1968

1. - 11.7.

- MAĎARSKO - ČSSR: v ČSSR návštěva delegace celostátní rady Vlastenecké lidové fronty Maďarska, vedená akademikem dr.Ferencem Erdeiem

2.7.

- ÚV KSS zaujalo kritické stanovisko ke "2000 slov"
- vedoucím tajemníkem Severomoravského KV KSČ zvolen Leopold Kovalčík
- na mimořádné schůzi Hospodářské rady projednán vývoj československého hospodářství v roce 1968 a otázky odměňování práce v dopravě
- časopis LIDOVÁ ARMÁDA /č.3/ publikuje memorandum vědeckých pracovníků Vojenské politické akademie K.Gottwalda "Formulovat a konstituovat československé státní zájmy v oblasti vojenství" /autoři pplk.Milan Ždímal, pplk. Bořivoj Švarc, plk. Vladimír Řehák/, v němž náměty na změnu čs. vojenské doktriny. Memorandum podepsal rektor VPA plk. V.Mencl, 19 pracovníků VPA a 5 příslušníků Vojenské akademie A.Zápotockého v Brně
- ve vojenském prostoru Milovice proběhlo hodnocení velitelskoštábního cvičení ŠUMAVA. Přítomni též L.Svoboda, A.Dubček, J.Smrkovský, O.Černík
- ČSSR - DÁNSKO: návštěva předsedy KS Dánska K.Jespersena v ČSSR
- ČSSR - KYPR: generální tajemník Pokrokové strany pracujících Kypru /AKEL/ Ezekias Papaioannu se setkal s tajemníkem ÚV KSČ J.Lenártem

červenec 1968

2. - 3.7.

- ČSSR - MAĎARSKO: setkání představitelů odborů ČSSR a Maďarska v Praze. Maďarskou delegaci vedl Sándor Gaspár

2. - 6.7.

- ČSSR - RUMUNSKO: v ČSSR oficiální návštěva rumunské vládní delegace, kterou vedl místopředseda rady ministrů RSR Gheorghe Radulescu

3.7.

- 82. schůze PÚV KSČ: schváleno vydávání nových stranických časopisů PCLITIKA /šéfredaktor A.Svoboda/ a TEORIE /šéfredaktor L.Sochor/, rozhodnuto o změně názvu Ústavu dějin KSČ na Ústav dějin socialismu /navrhován název Čs. ÚDS/ a schválen jeho statut: byly zrušeny vazby na ideologické odd. ÚV KSČ a ústavní archiv povýšen na ústřední archiv KSČ. Ústav dějin KSS organizačně vyčleněn a osamostatněn
- štáb Lidových milicí ČSSR vydal prohlášení odsuzující útoky na prof. E.Goldstückera
- RUDÉ PRÁVO uveřejnilo rozhovor s generálním tajemníkem Hospodářské rady doc. V.Komárkem o situaci v národním hospodářství
- údržbáři válcoven Třineckých železáren, kteří chtěli stávkovat za své mzdové požadavky, po jednání s představiteli ROH a hospodářského vedení se rozhodli nestávkovat
- návštěva prezidenta republiky v Západočeském kraji. Projev v Plzni
- předseda Národního shromáždění J.Smrkovský na oficiální návštěvě v Bratislavě

červenec 1968

3. - 4.7.

- 8. plenérní zasedání ÚKRSK: podklady k přípravě mimořádného XIV. sjezdu KSČ; řešení členství I.Svitáka v KSČ a j.

- RUDÉ PRÁVO přináší článek o federalizaci ^{od} Z.Jičínského a J. Grspiče "Vztahy mezi našimi národy na pevných principech"

4.7.

- vláda jednala o mzdových otázkách a návrhu zásad zákona o právu sdružovacím a shromažďovacím
  - v souvislosti s pokusy prosadit do diplomatické služby jako velvyslance V.Davida a některé další bývalé funkcionáře přijala ZV KSČ na ministerstvu zahraničních věcí usnesení, v němž proti tomuto postupu protestuje
  - LITERÁRNÍ LISTY otiskují prohlášení některých osobností kultury k obnovení činnosti sociální demokracie
  - SSSR - ČSSR: PB ÚV KSSS posílá dopis PÚV KSČ, v němž skrytě vyzývá ke sjednocení "zdravých sil" proti dubčekovskému vedení /AK Z/M 13/
  - NDR - ČSSR: PB ÚV SED posílá předsednictvu ÚV KSČ dopis /AK Z/M 14/
  - MAĎARSKO: PB ÚV MSES schvaluje zaslání dopisu PB ÚV KSSS předsednictvu ÚV KSČ /AK Z/M 13/
- 5.7.
- RUDÉ PRÁVO přináší "Jeden tisíc slov", polemiku J.Smrkovského s autory prohlášení Dva tisíce slov
  - J.Smrkovský přijal člena amerického Senátu a bývalého konzula v Bratislavě /1948 - 50/Clairborna Pella, doprovázeného velvyslancem USA J.D.Eeamem

červenec 1968

5.7.

- výbor na obranu svobody tisku uskutečnil regionální konferenci ve Frýdku - Místku
- vyšší vojenský prokurátor v Příbrami podal žalobu na sedm bývalých příslušníků Státní bezpečnosti. Jsou obžalováni z týrání a vraždy 2 vězňů v roce 1948
- SSSR - ČSSR: L.I. Brežněv hovoří telefonicky s A. Dubčekem a sděluje mu, že by bylo třeba, aby se co nejdříve sešla společná porada komunistických stran šesti socialistických zemí. Dubček se obrací písemně na Brežněva, aby mu potvrdil konání této porady a sdělil její obsah a účel
- BULHARSKO - ČSSR: PB ÚV Bulharské KS posílá dopis předsednictvu ÚV KSČ /AK Z/M 14/
- MAĎARSKO - ČSSR: PB ÚV MSDS v dopise předsednictvu ÚV KSČ navrhuje nové setkání vedoucích představitelů komunistických stran SSSR, Bulharska, Maďarska, NDR, Polska a Československa / AK Z/M 14/
- MAĎARSKO - SSSR: politbyro ÚV MSDS oznamuje dopisem předsednictvu ÚV KSSS, že sdílí jeho obavy o Československo a že odeslalo dopis předsednictvu ÚV KSČ /AK Z/M 14/
- SSSR: list PRAVDA UKRAJINY přináší článek P. Šelesta proti nacionalismu

5. - 7.7.

- probíhaly mimořádné konference krajských organizací KSČ a městských organizací v Praze a Bratislavě. Konference byly ve znamení příprav mimořádného sjezdu a byli na nich vybíráni sjezdoví delegáti. Konference v Praze přijala "Rezoluci

červenec 1968

5. - 7.7.

o trvalém zasedání mimořádné městské konference" až do zahájení mimořádného XIV. sjezdu KSČ. Na konferenci v Bratislavě vystupuje G. Husák s kritikou údajného sabotování příprav federalizace

6.7.

- nové státoprávní uspořádání projednali zástupci Společnosti pro Moravu a Slezsko. Vyslovili se pro trojdílnou federaci
  - SSSR - ČSSR: L. Brežněv posílá A. Dubčekovi dopis s pozváním ke schůzce šesti komunistických stran ve Varšavě, na jejímž programu má být stav a posouzení situace v Československu. Doba konání schůzky 10. nebo 11.7.
  - POLSKO - ČSSR: PB ÚV PSDS posílá předsednictvu ÚV KSČ dopis
  - MAĎARSKO: ministr národní obrany MLR Lajos Czinege podává hlášení PB ÚV MSDS o velitelsko-štabním cvičení Šumava a stěžuje si na nepřijatelné chování nejvyšších sovětských důstojníků vůči Československu /AK Z/M 13/
- 7.7.
- A. Dubček, O. Švestka a Z. Mlynář informovali novináře o nadcházejícím mimořádném sjezdu KSČ
  - SSSR: moskevská PRAVDA vyjadřuje "podporu dělnické třídy ČSSR v jejím boji s 'protisocialistickými elementy" jako odpověď na "dopis čs. milicionářů sovětskému lidu"

- 8.7.

- 8.7. zasedání PÚV KSČ se zabývalo dopisy vedoucích představitelů komunistických stran BLR, MLR, NDR, PLR a SSSR

červenec 1968

8.7.

- PÚV NF projednalo návrh kandidátky ČNR, která má být ustavena 10.7.
- hospodářská rada jednala o otázkách vnějších hospodářských vztahů, zejména o nejúčelnějším využití případných zahraničních úvěrů
- prezident republiky L.Svoboda přijal delegaci Společnosti pro lidská práva
- na setkání předválečných členů strany v Ústí nad Labem vyjádřena plná podpora novému kursu KSČ

8. - 10.7.

- ČSSR - BULHARSKO: oficiální návštěva ministra zahraničí J.Hájka v Bulharsku
- POLSKO: zasedání ÚV PSDS

9.7.

- 84. schůze PÚV KSČ: zabývala se činností komunistů v NF, projednala zprávu skupiny pro přípravu dokumentů mezinárodní porady v listopadu v Moskvě, rozhodla svolat společnou schůzi s PÚV KSS k projednání otázek příprav federativního uspořádání státu a s tím souvisejících otázek výstavby strany a přípravy XIV. sjezdu KSČ
- na ustavujícím zasedání KV NF Středočeského kraje se sešli delegovaní funkcionáři politických stran a organizací NF
- na OV KSČ v Karlových Varech došel německy psaný anonymní dopis adresovaný náčelníkovi Lidových milicí. V něm upozornění, že mezi Sokolovem a Chebem v úseku kilometru 4-6 se nacházejí v kanálu zbraně

červenec 1968

9.7.

- na okresní oddělení VB v Karlových Varech oznamuje telefonem německy mluvící anonym, že v silniční propusti směrem od Zlaté do Sokolova viděl zbraně. Výjezdová skupina z OO VB v Sokolově v určeném úseku však nic nenašla
- přípravný výbor československo - britské společnosti ustaven v Praze. Předseda J.Grohman
- 9. - 11.7.
- v Bratislavě celoslovenská konference KSČ. Účast předsedy vlády O.Černíka
- celostátní konference družstevníků a jednotlivé hospodařících rolníků v Nitře. Zvolen český a slovenský výbor Svazu družstevníků rolníků. Ustavení celostátní organizace Svazu odloženo na 8. sjezd družstevníků rolníků. Předsedou českého svazu J.Karhan, slovenského ing. E.Jonáš

10.7.

- Národní shromáždění zvolilo na základě návrhu ÚV NF 150 člennou Českou národní radu /85 členů KSČ, 22 Čes. strany socialistické, 22 Čes. strany lidové a 21 nestraníků/. Z předložené kandidátky nebyli zvoleni ing. Jiří Hanzelka a Pavel Kohout. Předsedou ČNR na ustavující schůzi zvolen Č.Císař
- 42. schůze sekretariátu ÚV KSČ: projednávalo svolání porady vedoucích tajemníků KV KSČ a KV KSS a OV KSČ a OV KSS a zpráva o činnosti oddělení kultury ÚV KSČ
- RUDÉ PŘÁVO uveřejňuje článek "Před rozhodnutím /o nový československý model socialismu/", vypracovaný mezioborovým týmem pro výzkum společenských a lidských souvislostí vědeckotechnické revoluce./Další dvě čísla 11. a 12. 7./

červenec 1968

- 10.7.
- SSSR: LITERATURNAJA GAZETA odsuzuje manifest "2000 slov"
  - ČSSR - ČÍNA: prezident republiky jmenoval ing. S. Kohouška čs. velvyslancem v Číně
- 11.7.
- ČSSR - SSSR: A. Dubček informoval sovětského velvyslance o schůzce s šéfredaktory ústředních deníků, rozhlasu a televize, na níž byl vysloven požadavek nepublikovat v tisku, rozhlase a televizi rezoluce požadující odchod sovětských vojsk z Československa /AK L 1353/
  - ČSSR - FRANCIE: ÚV KSČ informuje generálního tajemníka Francouzské KS W. Rocheta o dopisech pětiky a vlastním stanovisku /AK K 1192/
  - ČSSR - SSSR: dopis představitelů ČSAV Akademie věd SSSR poukazuje na neoprávněné výpady sovětského tisku proti ČSSR a zejména na československé inteligenci
  - ČSSR - OSN: vláda ČSSR jmenovala dr. Z. Černíka stálým představitelem ČSSR u OSN v NEW Yorku
  - FRANCIE - ČSSR: čs. velvyslanec ve Francii Pithart sděluje A. Dubčekovi "krajní znepokojení FKS nad stoupajícím napětím mezi přáteli a ČSSR". FKS soudí, že "jakýkoli neuvážený krok ze strany našich přátel by měl nedozírné důsledky pro FKS a ostatní západoevropské KS". Vedení FKS se obává, že k vojenskému zásahu dojde 11. nebo 12. 7. 68. W. Rochet proto letí 12. 7. do Moskvy, aby varoval před jakýmkoli nátlakem na Československo. Poté má zájem přiletět do Prahy a setkat se s A. Dubčekem /AK K 270, 296/
  - USA - ČSSR: americký senátor Clairborne Pell na tiskové konfe-

červenec 1968

- 11.7.
- renci v Praze, uspořádané na závěr jeho návštěvy v ČSSR, doporučil, aby USA uznaly nárok Československa na nízké tarify v rámci Všeobecné dohody o clech a obchodu /GATT/ a aby jmenovaly "federálního prostředníka", který by se zabýval československými finančními požadavky v USA a americkým požadavkem na kompensaci majetku znárodněného v Československu
  - SSSR: moskevská PRAVDA v článku "Útok proti socialistickým základům Československa" odsoudila manifest "2000 slov" jako spojení s imperialistickou reakcí. Autor I. Alexandrov
  - VARŠAVSKÁ SMLOUVA: podle vyjádření vrchního velení ozbrojených sil VS budou se jednotky přesunovat mimo území ČSSR od 13.7. Bylo vydáno komuniké ke skončení cvičení "Šumava"
  - PRÁCE přináší stať O. Šika "Záruky straně a celé zemi"
11. - 12.7.
- na celostátní poradě funkcionářů národních výborů v Praze promluvil předseda vlády O. Černík
11. - 19.7.
- VARŠAVSKÁ SMLOUVA: v Baltickém moři a Atlantiku proběhlo námořní a letecké cvičení "Sever" za účasti jednotek SSSR, Polska a NDR pod velením admirála Gorškova. Nacvičovány námořní výsadky, ponorkové a letecké útoky a týlové zabezpečení v podmínkách nasazení jaderných zbraní
- 12.7.
- PÚV KSČ projednalo návrhy k odpovědím na dopisy vedení stran BLR, NDR, MLR, PLR a SSSR, v nichž naši představitelé byli zváni na společnou schůzku. PÚV KSČ navrhlo dvoustranná jednání k vyjasnění názorů
  - ČSSR - MAĎARSKO: večer: A. Dubček žádá Jáncse Kádára o setkání /AK Z/M 15/

červenec 1968

12.7.

- ČSSR - ITÁLIE: ÚV KSČ informuje generálního tajemníka Italské KS L. Longa o dopisech pětky a vlastním stanovisku /AK K 1193/
- PÚV KSS projednalo otázky přípravy federativního uspořádání ČSSR
- tisková konference o činnosti útvaru svodné informace, plánu a řízení ÚV KSČ
- RUDÉ PRÁVO přináší rozhovor s ministrem národní obrany M. Dzúrem. Dementoval informace o přesunu dalších cizích jednotek na území ČSSR
- poblíž silnice u obce Mýtina na Sokolovsku nalezeny zbraně: pět batohů s dvaceti samopaly značky Thompson, šestnáct set nábojů, třicet pistolí Walter s jedenácti rezervními zásobníky
- FRANCIE: informace čs. velvyslance Pitharta: představitelé intelektuálních kruhů FKS znepokojeni možností sovětské intervence a prohlašují, že v případě jejího provedení vystoupí ze strany /AK K 277/
- JUGOSLÁVIE - ČSSR: MZV a vedení Svazu komunistů Jugoslávie navrholo Titovi, aby Jugoslávie podnikla kroky na podporu nezávislého vývoje v Československu. Žádoucnost setkání A. Dubčeka s J. B. Titem. V Jugoslávii neověřené zprávy o vstupu sovětských vojsk /AK K 273/
- NSR - ČSSR: informace čs. ZÚ ve Vídni: vyslanec NSR Luns projevily obavy nad situací v Československu v souvislosti s "2000 slov" a zdůraznil zájem své vlády na klidném vývoji. Vláda NSR ve snaze, aby nebyl její krok nesprávně chápán /ze strany SSSR/, nechce ČSSR poskytnout úvěr, ale bankám a podnikům přislíbila záruky pro úvěry pro ČSSR /AK K 275/

červenec 1968

13.7.

- předsednictvo SNR projednalo návrh hospodářských směrnic vlády o rozvoji Slovenska a rozpočtového projektu na rok 1969
- sondáž Ústavu pro výzkum veřejného mínění ČSAV svědčí o růstu důvěry v KSČ. Naprostou důvěru vyjádřilo 11% /před lednem 6%/, důvěru 40% /před lednem 17%/
- RUDÉ PRÁVO uveřejňuje text dopisu sovětskému lidu, přijatého na celostátním aktivu LM v Praze-Ruzyni 19.6. MOSKEVSKÁ PRAVDA uveřejnila dopis 21.6.
- ČSSR - MAĎARSKO: po 17 hodině: A. Dubček a O. Černík se setkávají s J. Kádárem a J. Fockem v Kouárom. Kádár říká, že odmítnutí KSČ jet do Varšavy je největší chyba, jíž se vedení KSČ od ledna dopustilo /AK Z/M 15/
- ČSSR - VARŠAVSKÁ SMLOUVA, JUGOSLÁVIE: velení ČSLA předalo vojenským atašé států Varšavské smlouvy a Jugoslávie dopis vyjedřující bezvýhradnou podporu armády KSČ /James: Czechoslovak Crisis, 133/
- SSSR: sovětský velvyslanec v Praze S. V. Červoněnko oznamuje do Moskvy, že v posledních dvou dnech obdrželo velvyslanectví 38 dopisů a telegramů, obsahujících požadavek stranických a odborových organizací, pracovních kolektivů, podniků i jednotlivých občanů - okamžitý odchod sovětských vojsk z území Československa. Velvyslanectví obdrželo také 9 dopisů čs. občanů, v nichž požadují setrvání sovětských vojsk v Československu a vyjadřují obavy o osud socialismu v Československu /AK L 1353/
- NDR: NEUES DEUTSCHLAND napadá demokratizační proces v Československu, výzvu "2000 slov" označuje za kontrarevoluční

červenec 1968

13.7.

- ČSSR - NSR: ministerstvo zahraničních věcí kategoricky odmítá možnost jednání mezi ČSSR a funkcionáři sudetoněmeckého landsmannschafu
- JUGOSLÁVIE: agentura TANJUG oznámila, že prezident Tito vyjádřil své přesvědčení o tom, že považuje za zcela neuvěřitelné, že by v Sovětském svazu mohl existovat záměr použít politiky síly proti Československu /James:Czechoslovak Crisis, 132/
- USA: informace čs. ZÚ Washington: pracovníci čs. oddělení zpravodajské sekce State Departmentu pokládají za taktickou chybu liberálních sil článek "2000 slov" a zejména jako chybu hodnotí, že se někteří členové PÚV KSČ od něj jasněji nedistancovali /AK K 391/

13. - 14.7.

- krajská konference ^{KSS} v Banské Bystrici. Projev G.Husáka

14.7.

- JUGOSLÁVIE: jugoslávský prezident Josip Broz-Tito v interview káhírskému listu AL-AHRÁM vyjádřil přesvědčení, že socialismus v ČSSR není ohrožen
- SSSR: československo - sovětské vztahy komentuje na tiskové konferenci ve Stockholmu A. Kosygin
- do Ženevy odletěla delegace vedená dr. Tomášem na zasedání 18 států o odzbrojení
- odeslán dopis PÚV KSČ /podepsáni Dubček, Černík/ čs. velvyslanci ve Varšavě se žádostí o předání L.Erežněvovi a před zahájením jednání delegacím ostatních stran. Dopis také předán velvyslancům ELR, MLR, PLR, NDR, SSSR v Praze 13.7. /AK K 1197/

červenec 1968

14. - 15.7.

- SOCIALISTICKÉ ZEMĚ: schůzka vedoucích představitelů Bulharska, Maďarska, NDR, Polska a SSSR ve Varšavě. Závěrečné komuniké konstatuje výměnu názorů na situaci v ČSSR a uvádí, že byl zaslán společný dopis ÚV KSČ. J.Kádár kritizován za umírněný postoj vůči Československu W.Ulbrichtem a T.Živkovem. Živkov navrhuje provést ozbrojený zásah v Československu. Diskuse došla k zvěře, že je nutno se orientovat na "zdravé síly" ve vedení KSČ, nikoli na ÚV KSČ jako celek a poskytnout jim veškerou pomoc /AK Z/M 15/

15.7.

- 86. schůze PÚV KSČ se zabývala výsledky porady "pět" ve Varšavě
- tisková konference s vedoucím státně administrativního oddělení ÚV KSČ gen. V.Prchlíkem o branné a bezpečnostní politice a o Varšavské smlouvě
- kolegium ministra národní obrany rozhodlo připravit opatření k účasti armády na zajišťování vnitřní bezpečnosti v případech "narušení veřejného klidu a pořádku" /Madry:Přeměna, 94/
- sekretariát ÚV NF projednal hlavní zásady návrhu statutu NF
- na společné schůzi zahraničního a ústavně právního výboru Národního shromáždění projednán návrh Smlouvy o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci mezi ČSSR a Rumunskou socialistickou republikou
- vedoucí představitelé Jihomoravského KNV seznámili novináře s návrhem na trojdílné státoprávní a územní uspořádání ČSSR
- ČSSR - JUGOSLÁVIE, RUMUNSKO: na ÚV KSČ předáno velvyslancům Rumunska a Jugoslávie pozvání pro RKS a SKJ ke dvoustranným rozhovorům v ČSSR /AK K 1204/

červenec 1968

15.7.

- V. BRITÁNIE: Ota Šik jmenován čestným doktorem práv britské Lancasterské univerzity
- ČSSR - JAPONSKO: delegace ÚRO v čele s místopředsedou ÚRO a předsedou Slovenské odborové rady Vojtěchem Daubnerem zahájila v Tokiu jednání s představiteli Všeobecné rady japonských odborů /SOHJÓ/
- ČSSR - MAĎARSKO: přátelská návštěva maďarského ministra spravedlnosti dr. M. Koroma v ČSSR
- JUGOSLÁVIE: vedení SKJ rozhodlo, že na plénu ÚV vystoupí Tito s prohlášením ve věci KSČ a ČSSR. Po dojetí relativně mírného komuniké z Varšavy projev odvolán. SKJ žádá KSČ o zaslání textu dopisu "pětí"; v případě, že by to charakter dopisu vyžadoval, Tito ještě vystoupí /AK K 294/
- RUMUNSKO - ČSSR: informace čs. velvyslance Pitharta ve Francii: titulář RSR na oficiální pokyn RKS navštívil ÚV FKS a vyzval francouzské komunisty ke konkrétním činům na obranu ČSSR. Čs. velvyslanci sdělil, že obdobné zákroky učinili rumunští diplomaté u všech západoevropských KS /AK K 292/
- RUMUNSKO: generální tajemník ÚV RKS Nicolae Ceaușescu prohlásil, že "rumunský lid a RKS nesdílejí názory těch, kdo mají obavy z vývoje v ČSSR a chtějí vmačkováním dostat Československo na určitou socialistickou cestu"
- V. BRITÁNIE: ÚV KS Velké Británie vyjadřuje plnou podporu československému vedení. Vyplývá to ze zasedání výkonného výboru KS VB
- ITÁLIE - SSSR: delegace KS Itálie /C. Galuzzi a G. Pajetta/ na návštěvě v Moskvě vyjádřila podporu "československému experimentu"

červenec 1968

16.7.

- PÚV KSČ: 87. schůze projednala společný dopis vedoucích představitelů pěti stran a vlád z jednání ve Varšavě. O odpovědi bude rozhodnuto na příštím zasedání předsednictva. Přijato usnesení, aby vedení KSSS bylo navrženo dvoustranné jednání ve dnech 20. - 21. 7. v Košicích. Přijata interní směrnice pro vyjednávání v případě, že by sovětským představitelům nevyhovovaly Košice. Pak by se setkání uskutečnilo na sovětském území, v Kyjevě nebo ve Lvově. Dále projednány otázky církevní politiky, rozhodnuto o vydávání týdeníku TRIBUNA /Bilak: Paměti II, 67/
- rozkazem ministra vnitra byli z funkcí na KS SNB v Ústí nad Labem odvoláni náčelník správy StB pplk. Ludvík Rataj a náčelník KS SNB plk. Josef Cvrček. Náčelníkem KS SNB prozatímně pověřen pplk. Karel Kudrna
- ředitel ÚMPE A. Šnejderek v interview pro francouzskou televizi odmítl srovnávat vývoj v Československu se situací v Maďarsku v r. 1956, zdůraznil, že proces v ČSSR je socialistický a postavil se proti názorům, že v Československu existuje možnost kontrarevoluce
- zahájena rehabilitace bývalého ministra vnitra R. Baráka
- RUDÉ PŘÁVO uveřejňuje článek gen. M. Džúra "ČSSR - pevný článek Varšavské smlouvy" a rozhovor s G. Husákem o federalizaci
- JUGOSLÁVIE: J. B. Tito na 9. plenárním zasedání ÚV SKJ v Bělehradě prohlásil, že komunistická strana a dělnická třída Československa se ve snaze zabezpečit další vývoj socialismu ve své zemi daly do boje za hluboké demokratické, socialistické přeměny

červenec 1968

16.7.

- RUMUNSKO: Nicolae Ceaușescu na slavnostním shromáždění v Braile vyslovil "plnou solidaritu" s čs. lidem a KSČ

16. - 17.7.

- RAKOUSKO: tajemník ÚV KS Rakouska F.Fürnberg a šéfredaktor VOLKSSTIMME F.West na návštěvě v Praze. Na závěr návštěvy vyhlásili, že mezinárodní komunistické hnutí je povinnou podpořit vedení KSČ

16. - 18.7.

- FRANCIE - SSSR: v Moskvě jednala delegace Francouzské KS v čele s generálním tajemníkem strany Waldeckem Rochetem. Vedla rozhovory s L.I.Brežněvem, M.A.Suslovem a B.N. Ponomarevem

16. - 19.7.

- RVHP: v Moskvě 35. zasedání výkonného výboru RVHP. V čele delegace ČSSR místopředseda vlády František Hamouz. Dne 18.7. byl přijat A.Kosyginem

17.7.

- PÚV KSČ projednalo dopis pěti stran a schválilo k němu obsáhlé stanovisko, které se rozhodlo předložit plenárnímu zasedání ÚV KSČ
- novým náčelníkem HPS ČSLA jmenován gen.-mj.František Bedřich namísto Egyda Pepicha, který uvolněn pro práci ve SNR
- na prvním zasedání celocarmádního přípravného výboru KSČ byl předsedou zvolen plk.V.Šmídka, náčelník Krajské vojenské správy v Bratislavě a hlavním tajemníkem plk. M.Devera, zástupce náčelníka HPS ČSLA

červenec 1968

17.7.

- Sdružení zahraničních vojáků I. a II. odboje zaslalo ÚV veteránů války v Moskvě otevřený dopis, v němž se hlásí k polednové politice KSČ a zdůrazňují, že v Československu nehrozí nebezpečí kontrarevoluce
- Ústav pro výzkum veřejného mínění ČSAV zveřejnil výsledky průzkumu /ze dne 13. a 14.7./aktuálních politických postojů čs. populace: politiku KSČ v čele s A.Dubčekem podpcruje 78 procent dotázaných /proti 7%, neví 15%/; pro okamžitý odchod cizích vojsk, zúčastněných na vojenském cvičení "Šumava" z území ČSSR je 91% /proti 2%, neví 7%/; zákon o zrušení cenzury považuje za správný 86% /proti 5%, neví 9%/; oblíbenost jednotlivých politiků: 1.Dubček, 2. Císař, 3.Šik, 4.Svoboda, 5.Smrkovský, 6.Husák, 7. Černík, 8. Hanzelka, 9.Goldstücker, 10. Bilak, 11. Pavel, 12. Lenárt
- stranický orgán čs. rozvědky prostřednictvím ČTK vyslovil "trvalou" a "aktivní" podporu obrodnému procesu v ČSSR a prohlásil, že stojí "jednoznačně za ministrem Pavlem v úsilí o realizaci zásad socialistické demokracie ve společnosti i ministerstvu"
- z MZV vydán pokyn čs. velvyslancům v PLR, MLR, NDR, BLR: požádat ministry zahraničí příslušných zemí, aby nebyl zveřejňován dopis "pětky" /AK K 1209/
- FRANCIE: politické byro Francouzské KS navrhlo svolat co nejdříve schůzku všech evropských KS, která by se zabývala situací v Československu. Návrh podpořily v následujících dnech Italská KS, KS Rakouska a KS Belgie
- ITÁLIE: vedení Italské KS schválilo rezoluci na podporu

červenec 1968

17.7.

vývoje v ČSSR po zprávě člena politického byra ÚV IKS G.Pajetty a vedoucího mezinárodního oddělení ÚV IKS C.Galuzziho o rozhovorech s představiteli KSSS v Moskvě

- KDR: NEUES DEUTSCHLAND, orgán ÚV SED, uveřejnil článek, v němž se otrodný proces v ČSSR vydává za dílo západoněmecké vlády
- POLSKO: předseda polské vlády J.Cyranekiewicz v projevu v Kové Huti odmítl názor, že dopis varšavské "pětky" je vměšováním do vnitřních záležitostí KSČ a ČSSR. "Nemůžeme se ale smířit s tím, aby nepřátelské síly vytlačily Československo ze socialistické dráhy, aby je odtrhávaly od socialistického společenství národů. To není záležitost jedné země, ale věc všech stran a států spojených spolenectvím, spoluprací a přátelstvím"
- SSSR: zasedání ÚV KSSS. L.Brežněv referuje o setkání pěti komunistických stran ve Varšavě
- SSSR: plk. Tabunov v listě KRASNAJA ZVĚZDA píše, že útoky "nezodpovědných, protisocialistických živlů" proti "socialistickým výmogenostem čs. pracujících a vedoucích úlcze KSČ" vyvolávají v sovětských lidech "ještě vřelejší pocity bratrské solidaritys dělnickou třídou a komunisty ČSSR"

17. - 18.7.

- SSSR: PB ÚV KSSS nepřetržitě diskutuje o situaci v Československu

18.7.

- zvláštní vydání RUDÉHO PRÁVA uveřejňuje "Dopis pěti komunistických a dělnických stran Ústřednímu výboru KSČ" a "Stanovisko předsednictva ÚV KSČ"

červenec 1968

18.7.

- předsednictvo Národního shromáždění projednalo dopis "pěti" a stanovisko PÚV KSČ a jednomyslně se usneslo, že "řešení vnitřních problémů je nezadatelným právem každé země a jejího lidu". Současně byla publikována stanoviska předsednictva ÚV Národní fronty a prohlášení vlády ČSSR, ÚRO a ústředních výborů odbořevých svazů
- v Bratislavě zasedání ÚV KSS. O politické situaci na Slovensku referuje Ján Janík, o dopisu varšavské "pětky" a o stanovisku PÚV KSČ V.Bilak. Rozhodnuto svolat mimořádný sjezd KSS na 26.8.t.r. Schválen dopis adresovaný ÚV KSČ s vyjádřením podpory stanovisku PÚV KSČ k dopisu pěti stran. Miroslav Hruškovič zvolen tajemníkem ÚV KSS
- v telegramech a rezolucích, které docházejí do redakce RUDÉHO PRÁVA po zveřejnění dopisu pěti stran a stanoviska PÚV KSČ je vyslovována plná důvěra vedení KSČ a nové politice strany
- na podporu stanoviska se konaly v celé republice schůze, na nichž občané bez rozdílu politické příslušnosti vyjadřovali plnou podporu KSČ
- projev A.Dubčeka v Čs. televizi k současné politické situaci
- senát Nejvyššího soudu zrušil v plném rozsahu rozsudek z 20.4.1962 nad bývalým ministrem vnitra R.Barákem a V.Jeřnyšem
- VARŠAVSKÁ SMLOUVA - ČSSR: maršál Jakubovskij poslal A.Dubčekovi dopis, v němž obviňuje gen.Prchlika, že na tiskové konferenci 15.7. neoprávněně kritizoval činnost politického a poradního výboru Varšavské smlouvy, že vyzradil přísně tajné údaje o složení a situaci Spojeného velení, rozmístění

červenec 1968

18.7.

Spojených ozbrojených sil, že kritizoval nerovnoprávné zastoupení jednotlivých členů VS ve velení a jako vrchní velitel ozbrojených sil VS žádá vyvodit z toho odpovídající závěry

- ČSSR - OSN: návštěvou u generálního tajemníka U Thanta ukončil oficiálně svoji činnost stálý delegát v OSN Milan Klusák
- OSN: na brífinku s mluvčím sekretariátu OSN vináší dopisovatel ČTK Karel Král na generálního tajemníka OSN otázky: 1/ domnívá se generální tajemník, že situace ve střední Evropě je vážná, ba kritická?; 2/ pokládá demokratizační proces v ČSSR za příspěvek k uskutečňování Všeobecné deklarace lidských práv a Charty OSN?; 3/ domnívá se, že současné postoj a činnost některých sousedních států vůči Československu je v souladu s rezolucemi Valného shromáždění OSN o nepřipustnosti vměšování se do vnitřních záležitostí států a o přísném dodržování zákazu hrozby silou v mezinárodních vztazích? Krátce nato generální tajemník U Thant vydává prohlášení, v němž se distancuje od smyslu položených otázek
- USA: státní tajemník Dean Rusk popřel pověsti o tom, že USA varovaly SSSR před použitím vojenské síly proti Československu /James: Czechoslovak Crisis, 134/
- RUDÉ PRAVO přináší první ze série článků K. Bartoška "Revoluce proti byrokracii"; odpověď O. Švestky na článek P. Machonina "A co pak?" a polemiku spisovatele Lilana Jariše s článkem Ivana Klímy v LITERÁRNÍCH LISTECH /č. 19/ o 5. sjezdu KSČ jako počátku konce demokratického života v KSČ /"Budou komunisté šplhat po stromech?"/

červenec 1968

18.7.

- týdeník KULTURNÍ TVORBA /č. 28/ přináší rozhovor s G. Husákem, který mj. odmítá stavět proti sobě demokratizaci a federalizaci: "federalizace je možná jen v celkové koncepci demokratizace, demokratizace bez řešení nacionálního problému by byla jen polovičatou"
- časopis MLADÝ SVĚT /č. 28/ uveřejnil článek Miroslavy Filípkové zpochybňující chování Julia Fučíka v době jeho věznění na pražském Gestapu

19.7.

- plenární zasedání ÚV KSČ jednomyslně schválilo stanovisko PÚV k dopisu "pěti". Zasedání se zúčastnili rovněž prezident L. Svoboda, členové ÚKRR, členové a kandidáti předsednictva ÚV KSS, komunisté - členové vlády a zástupci delegátů zvolených na mimořádný XIV. sjezd strany
- A. Dubček a O. Černík přijali v Praze velvyslance SSSR S. V. Červoněnka
- mimořádné plenární zasedání ÚKRR projednalo stanovisko PÚV KSČ k dopisu "pěti"
- ČTK vydává zprávu o nálezu zbraní na Sokolovsku
- vláda na svém zasedání vzala na vědomí prozatímní seznam utajovaných skutečností, jehož příprava souvisela s novelou tiskového zákona. Vyslovila souhlas se zahájením jednání o nákup iránské ropy
- projev O. Černíka v Č. televizi k současné politické situaci v zemi

červenec 1968

- 19.7.
- zvláštní vydání LITERÁRNÍCH NOVIN se zálavím "Jsme dospělí a svéprávní" přináší prohlášení tvůrčích svazů a reakce uměleckých a kulturních pracovníků k dopisu "pětí"
  - v Praze založena Společnost československo - rumunského přátelství /předseda dr. J.Macůrek/ a v Brně Společnost přátel Jugoslávie / předseda přípravného výboru plk. Josef Vojtěšek/
  - ITÁLIE: ÚV Italské KS obdržel odpověď ÚV KSSS na návrh FKS svolat urychleně konferenci komunistických stran Evropy. KSSS pokládá návrh za politicky nevhodný a nebezpečný a upozorňuje, že se takové konference nezúčastní. L.Longo naléhavě žádá jednání Dubček - Brežněv /AK K 320/
  - NDR - ČSSR: velvyslanec NDR předal MZV ČSSR protest k vystoupení poslance FDP Scheela v Praze s odůvodněním, že se ve své přednášce v souvislosti s NDR zmínil o "nelegitimně režimu" / AK K 1226/
  - NSR: vydáno interní ministerské nařízení, podle kterého se ČSSR při rozvoji obchodní výměny a poskytování kreditů zařazuje do skupiny ekonomických styků přednostního zájmu /AK K 323/
  - FAKOUSKO: politické byro KS Rakouska vyjádřilo souhlas s návrhem Francouzské KS na svolání schůzky všech evropských KS, jež by se zabývala situací v Československu
  - SSSR: PB ÚV KSSS navrhuje ÚV KSJ uspořádat dvoustrannou schůzku na území SSSR
  - SSSR: ministr obrany maršál A.Greško, který vedl oficiální delegaci v Alžírsku, zkrátil o dva dny svou návštěvu a vrátil se do Moskvy. Z ČSSR odcestoval do Moskvy rovněž

červenec 1968

- 19.7.
- vrchní velitel spojených ozbrojených sil států Varšavské smlouvy maršál I.Jakubovskij
  - SSSR: předseda prezidia Nejvyššího sovětu SSSR N.Podgornyj při odevzdávání Řádu Říjnové revoluce Ruské federaci prohlásil, že socialistické země "nikdy nebudou souhlasit, aby historické vymoženosti socialismu /v ČSSR/ mohly být ohroženy, aby imperialismus pokojnou nebo násilnou cestou zevnitř nebo zvenčí prorazil trhlinu v socialistickém systému"
  - SSSR: moskevská PRAVDA uveřejňuje bez uvedení zdroje zprávu o nálezu tajného skladu zbraní na Sokolovsku. Zbraně byly prý "zřejmě dodány z NSR pro sudetské revanšisty a stoupence starých pořádků v ČSSR"
19. - 20.7.
- FRANCIE - ČSSR: návštěva generálního tajemníka Francouzské KS Waldecka Rocheta a Jeana Kanapy v ČSSR. Rozhovory s A. Dubčekem, O.Černíkem, J.Lenártem, Č.Císařem, J.Hájkem a O.Kaderkou o vývoji v ČSSR v posledních 6 měsících
- 20.7.
- vedení SČSP zasílá do Moskvy protest proti antičeskoslovenské kampani v SSSR
  - na neznámém místě v Plzni nebo někde v okolí Plzně se uskutečnila tajná porada některých bývalých náčelníků StB. Iniciátorem schůzky pplk. J.Ripl a zúčastnili se jí bývalý náměstek ministra vnitra plk. Jar. Klíma, bývalý náčelník rozvědky plk. J.Houska, bývalý náčelník KS StB v Ústí nad Labem pplk. L.Rataj, bývalý náčelník Městského odboru StB v Praze pplk. J.Sokol a další./Datum určeno přibližně/ / AK A511/

červenec 1968

20.7.

- BULHARSKO: tisk přináší zprávu o nálezu zbraní na Sokolovsku
- SSSR - ČSSR: sovětská vláda zaslala čs. vládě notu vyjadřující znepokojení nad objevem úkrytu zbraní na Sokolovsku a požadující, aby na československých západních hranicích byly umístěny spojenecké jednotky. V notě též ostrý nescuhlas s vystoupením gen. Prchlika na tiskové konferenci dne 15.7.
- VARŠAVSKÁ SMLOUVA: vojskům Bulharska, Maďarska, NDR, Polska a SSSR je vyhlášena pohotovost
- NDR: ministr zahraničí W. Eberdt se vyslovil proti manévřům bundeswehru, které se mají pod názvem "Schwarze Löwe" konat 15. - 21.8. v blízkosti československých hranic s tím, že manévry by mohly mít velmi nežádoucí zahraničně politické důsledky

20. - 21.7.

- POLSKO - ČSSR: návštěva delegace vojvodského komitétu PDSG z Vratislavi ve Východočeském kraji

21.7.

- ČSSR - SSSR: PÚV KUČ odmítá návrh KSSS z 19.7. uspořádat dvoustrannou schůzku na území SSSR
- prezident republiky L. Svoboda prohlásil na setkání Čechů a Slováků na Javorině
- ministr vnitra J. Pavel dementuje zprávy o odhalení další skryše zbraní a vyjadřuje názor, že nález zbraní na Karlovarsku byl provokací

červenec 1968

21.7.

- v Kojetíně byla opět instalována socha T.G. Masaryka, odstraněná v roce 1953
- RUDÉ PRÁVO přináší stať J. Smrkovského "Naše národní zájmy a internacionální odpovědnost", věnovanou dopisu varšavské "pětky"
- SSSR: list KRASNAJA ZVĚZDA přináší zprávu, že bylo objeveno "několik tajných skryšů zbraní" v řadě okresů ČSSR
- NDR: list NEUES DEUTSCHLAND ke zprávě o nálezu zbraní na Sokolovsku dočívá, že zbraně dodali bonnští pašeráci ve službách sudetoněmeckého lentsmanšaftu
- FRANCIE: FKS odvolává svůj návrh na svolání konference evropských komunistických stran k situaci v Československu
- ITÁLIE: generální tajemník IKS L. Longo v prohlášení italské tiskové agentury ANSA uvedl, že nadějný se jeví vývoj k dvoustranným jednáním mezi KSČ a představiteli dalších stran. Prozatím je neozřejmě realizovat návrh FKS na schůzku evropských KS
- RUMUNSKO: KS Rumunska "přeje z celého srdce úspěch KSČ" v deklaraci, která čítá - 2000 slov

22.7.

- 89. mimořádné zasedání PÚV KSČ: vzalo na vědomí předběžnou informaci o možnostech setkání s představiteli komunistických stran socialistických zemí. Projednalo návrh PB ÚV Francouzské KS na svolání schůzky evropských komunistických stran s tím, že v souladu s míněním řady KS nepovažuje tuto schůzku za vhodnou a aktuální. O. Černík informoval o zabezpečení západních hranic a o dalších opatřeních v této oblasti v souvislosti s notou vlády SSSR z 20.7. 68. Návrh

červenec 1968

22.7.

odpovědi PÚV KSČ na dopis PB ÚV KSSS o dvoustranných jednáních

- PÚV Slovenské NF vydalo komuniké, v němž vyjádřilo plnou důvěru vedení státu
- mluvčí KS VB v Ostravě demetuje zprávu Bulharské tiskové agentury o údajném objevu tajné skrýše zbraní v jednom ostravském domě
- generální ředitel Čedoku L.Kurték pozval ředitele oficiálních cestovních kanceláří Bulharska, Mačarska, NDR, Polska a SSSR k návštěvě ČSSR za účelem poznat skutečný stav věcí v zemi
- ČSSR - NSR: MZV demetuje zprávy, že místopředseda Spolkového sněmu NSR Walter Scheel při své nedávné návštěvě ČSSR jednal s některými oficiálními čs. představiteli, zejména s ministrem zahraničí J.Hájkem
- NDR: vláda NDR na svém zasedání uvítala dopis varšavské "pětky" jako dokument mimořádného významu v souvislosti s "hroživou situací" v ČSSR a zároveň "ujistila čs. lid bratrskou podporou a solidaritou všech pracujících NDR při nezbytných opatřeních v boji proti vnitřní a vnější reakci"
- SSSR: TASS oznámila, že PB ÚV KSSS přihlédl k přání PÚV KSČ a vyslovilo souhlas s tím, aby se dvoustranná schůzka konala na československém území
- SSSR: moskevská PRAVDA uveřejnila článek "Ke stancvisku předsednictva ÚV KSČ", v němž vedení KSČ vytýká, že dopis pětice se u něj nesetkal s porozuměním a podporou a že nepřispěl k upevnění přátelství

červenec 1968

22.7.

- SSSR: sovětský disident Anatolij Marčenko posílá otevřený dopis redakcím RUDÉHO PRÁVA, LITERÁRNÍCH LISTŮ, PRÁCE, L'HUMANITÉ, L'UNITÀ, MORNING STAR, IZVĚSTIJE a rozhlasové stanici EBC, v němž odsuzuje pomlouvačnou kampaň sovětské vlády proti Československu a varuje před nebezpečím vojenského potlačení reformních snah v ČSSR /Marčenko:Žij,110-116/
- USA - ČSSR: podle sdělení čs. ZÚ ve Washingtonu senátor W.Mendale zamýšlí předložit návrh na udělení doložky nejvyšších výhod ČSSR a dotazuje se, zda ČSSR má zájem, případně zda /v zájmu nezhoršení vztahů se SSSR/ doporučuje vyžádat /AK K 326/
- USA - SSSR: ministr zahraničí USA D.Rusk předal sovětskému velvyslanci A. Dobryninovi oficiální protest proti sovětským tvrzením, že USA se aktivně podílejí na posledních událostech v Československu

22. - 26.7.

- ČSSR - SSSR: v Moskvě jednal ministr zahraničního obchodu V.Valeš

23.7.

- velitel Pohraniční stráže gen. Peprný vydává prohlášení o plném zabezpečení čs. státních hranic, zejména západních
- zasedání politické komise ÚV KSS pro přípravu mimořádného sjezdu v Bratislavě. Komisi vede V.Bilák
- časopis STUDENT publikoval rozhovor se členy české sekce Radia Světová Evropa
- prezident L.Svoboda přijal delegaci Ústřední rady družstev vedenou J.Fodlípým a delegaci Čs. svazu požární ochrany v čele s předsedou jeho ÚV A.Večetou

červenec 1968

23.7.

- v Praze celostátní aktiv komunistů - zdravotníků projednal akční program ve zdravotnictví. Jednání se zúčastnil F.Kriegel
- předsednictvo Svazu čs. filmových a televizních umělců odeslalo dopis obdobným svazům v Bulharsku, Mačarsku, NDR, Polsku a SSSR s pozváním k návštěvě ČSSR za účelem poznání skutečné situace v zemi. Podobný dopis zaslalo též vedení Svazu čs. spisovatelů
- FRANCIE - SSSR: PB ÚV Francouzské KS v dopise PB ÚV KSSS odsuzuje prointervenční tóny v dopise varšavské "pětky" a zdůrazňuje právo na sebeurčení každé komunistické strany a vyjednávání jako hlavní způsob řešení sporných otázek mezi jednotlivými komunistickými stranami. 24.7. přijalo PB ÚV FKS usnesení odsoudit veřejně SSSR, podnikne-li jakýkoli násilný krok proti Československu /AK K 334/
- NDR: na čs. velvyslanectví v Berlíně informovali 3 českoslovenští občané trvale žijící v NDR o nabídce spolupráce s RADIO DDR INTERNATIONAL, které mělo zahájit 23.7. vysílání v češtině a slovenštině /obsahem vysílání názory občanů NDR na situaci v ČSSR/; spolupráce československými občany odmítnuta /AK K 327/
- SSSR: list sovětské armády KRASNAJA ZVĚZDA v článku "Homu prokazuje službu gen. V.Prchlík" ostře napadá Prchlíkovo vystoupení na tiskové konferenci 15.7.

23.7. - 10.8.

- SSSR: v oblastech západní RSFSR, Běloruska, Ukrajiny a Lotyšska proběhlo týlové vojenské cvičení "Kámen", "největší cvičení týlových vojsk v dějinách sovětských ozbrojených sil". Do armády bylo povoláno tisíce záložníků a

červenec 1968

23.7. - 10.8.

navzdory probíhajícím žním bylo rekvírováno větší množství nákladních automobilů

24.7.

- zasedání politické komise ÚV KSČ k přípravě mimořádného sjezdu
- KZV vydává prohlášení, kterým se označují za "politováníhodné a naši zahraniční politice neodpovídající" otázky, které dopisovatel ČTK položil 18.7. mluvčímu sekretariátu OSN a které vyvolaly dojem, že jde o pokus zaangažovat OSN v otázkách vztahů ČSSR k jeho socialistickým sousedům

REPORTÉR /č.29/ uveřejňuje pod šifrou X.Y. / = Zemánek, pracovník čs. mise při OSN/ článek "Obroodný proces v New Yorku" s ostrou kritikou poměrů v čs. misi při OSN

- rozkazem ministra vnitra č. 34/68 zřízen Studijní ústav ministerstva vnitra /Historie MV/
- Svaz čs.novinářů vydal stanovisko k "extrémistickým postojům některých redakcí, zejména STUDENTA"
- týdeník CERANA LIDU a časopis STUDENT sdělily, že nebudou nadále publikovat rozhovory s pracovníky Radia Svobodná Evropa
- ve Slovanském domě v Praze veřejný mítink KAN. S projevy vystoupili členové prozatimního vedení: MUDr. Štěpánek /předseda/, Jaroslav Langer, Rudolf Battěk. Oznámeno, že KAN má na 40 000 - 50 000 předběžných přihlášek a je financován z dobrovolných příspěvků a z výtěžku koncertů Karla Gotta

červenec 1968

24.7.

- předseda MNV v Brně O. Vaverka pozval k výměně informací o současném vývoji v ČSSR představitele družebních měst Voroněže a Poznaň
- východočeský KV NF obdržel od přípravného výboru krajské organizace Čs. sociální demokracie dopis s oznámením, že se rozhodl obnovit činnost strany a hlásí se k NF.
- Svaz čs. skladatelů odeslal dopis svazům pěti socialistických zemí, v němž informuje o současné situaci, politickém a kulturním životě v ČSSR a zve jejich představitele k návštěvě Československa
- ČSSR - FRANCIE: PÚV KSČ v dopise PB ÚV FKS sděluje, že nepokládá svolání mezinárodní porady komunistických stran za vhodné /AK K 1214/
- SSSR: akademik Konstantinov polemizuje v listu PRAVDA s Č. císařem

25.7.

- 90. schůze PÚV KSČ: projednávala přípravy na mimořádný XIV. sjezd strany a v této souvislosti hodnotila mimořádné konference. Rozhodla zrušit dosavadní státně administrativní oddělení ÚV KSČ, do jehož činnosti spadaly otázky politiky strany v armádě, bezpečnosti, soudnictví a prokuratuře. Odbor justice a část odboru bezpečnosti /problematika VB/ byly zařazeny do oddělení státních volených orgánů a z odboru LM vytvořen samostatný útvar - štáb Lidových milic. Řešení otázek řízení stranické práce v armádě a státní bezpečnosti odloženo do budoucna. Dosavadní vedoucí oddělení gen. V. Prchlík se vrátí do ČSLA
- celostátní porada ideologických tajemníků KV KSČ a KSS v Praze. Referuje vedoucí ideologického odd. ÚV KSČ J. Kozel

červenec 1968

25.7.

- vláda projednala návrh zásad zákona o mimosoudních rehabilitacích a usnesením č. 255 uložila vypracovat paragrafované znění zákona. Dále projednala některé hospodářské a zahraničněpolitické otázky
- Vojenská rada MNV projednává dopis maršála Jakubovského a kritiku vystoupení gen. Prchlika a stotožňuje se s Jakubovského kritikou
- LITERÁRNÍ LISTY uveřejnily "Poselství občanů" předsednictvu ÚV KSČ /autor Pavel Kohout/, které vyslovuje plnou důvěru představitelům, kteří budou národ zastupovat při jednání s KSSR. Byl to začátek neorganizované podpisové akce, kterou podepsalo hodně přes milion lidí a která vyzněla ve spontánní výzvu k vytvoření a podpoře zvláštního fondu republiky
- branný a bezpečnostní výbor KS projednával současný stav bezpečnosti a branné situace republiky
- Z. Hejzlar jmenován ředitelem Čs. rozhlasu
- mnoho dalších institucí a organizací adresovalo svým partnerům v pěti socialistických zemích pozvání do ČSSR
- SYRIE: PB ÚV Syrské KS poslalo dopis ÚV KSČ, v němž vyjadřuje vážné výhrady k vývoji situace v ČSSR v duchu společného varšavského dopisu pěti KS. Kavíc zdůrazňuje nebezpečí sionismu v Československu
- četné útoky proti nové politice KSČ v tisku Bulharska, Maďarska, NDR a Polska. Srovnávání s rokem 1956 v Maďarsku